

provincie **HOLLAND**
ZUID

DIRECTIE GROEN, WATER EN
MILIEU
afdeling Vergunningen

CONTACTPERSOON
C. Langemeijer
DOORKIESNUMMER
070 - 441 68 85
E-MAIL
langemeyer@pzh.nl

PROVINCIEHUIS
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

TELEFOON
070 - 441 71 69
FAX
070 - 441 78 26
WEBSITE
www.zuid-holland.nl

30-07-2003 - Ho33167

9.1:363.078.6
4:614.7(MER-Solleveld)

NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland
t.a.v. drs. P. Jonker
Postbus 34
2270 AA VOORBURG

OAP
M. Kortleve
FOTOCOPIE ONT

ONS KENMERK	UW KENMERK	BIJLAGEN	DATUM
DGWM 2003/8953	-	-	29 juli 2003

ONDERWERP

uw vergunningaanvraag voor het uitbreiden en wijzigen van de infiltratie- en winningcapaciteit van Solleveld in Monster.

Ho 10649

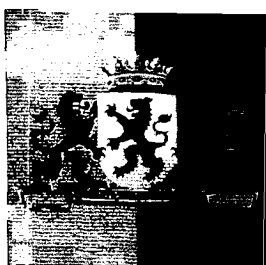
Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht zend ik u namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de beschikking ingevolge de Grondwaterwet, een gewaarmerkt exemplaar van de aanvraag, een jaaropgave en een kennisgeving met betrekking tot bovengenoemde inrichting.

Ik wijs u op de mogelijkheid om in beroep te gaan tegen de beschikking en/of daartegen een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening in te dienen binnen de in de bijgevoegde kennisgeving gestelde termijn.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Mw. mr. J.M. Grasveld-Beijnen
Hoofd Bedrijfsbureau Vergunningen

Tram 1 en
bus 65 en 88 stoppen
bij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

provincie **HOLLAND** **ZUID**

Kennisgeving beschikking

Grondwaterwet

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 21 juni 2000 een Milieueffectrapport en een vergunningaanvraag ingevolge de Grondwaterwet ontvangen van **Duinwaterbedrijf Zuid-Holland** voor het uitbreiden en wijzigen van de infiltratie- en winningcapaciteit in **Solleveld te Monster**.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben besloten de vergunning te verlenen. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden ter bescherming van de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen.

Inzage

U kunt de beschikking en de overige relevante stukken van 4 augustus 2003 tot en met 15 september 2003 inzien op werkdagen:

- bij de Directie Groen, Water en Milieu van de provincie Zuid-Holland, kamer D 409, tijdens kantooruren, Zuid-Hollandplein 1 te Den Haag, tel.nr. (070) 441 73 24;
- in het gemeentehuis van de gemeente Monster, van 9.00-12.00 uur en van 13.30-15.30 uur, Choorstraat 41 te Monster, tel.nr. (0174) 28 58 58;
- Gemeentelijk ContactCentrum van de gemeente Den Haag, kamer Moo.36, maandag t/m woensdag vrijdag van 9.00-16.00 uur, donderdag van 9.00-20.00 uur, Spui 70 te Den Haag, tel.nr. (070) 353 30 00.

Gedurende deze periode kunt u de stukken buiten vermelde uren inzien na telefonische afspraak.

Beroep

Binnen zes weken na de dag waarop een exemplaar van de beschikking ter inzage is gelegd staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

U kunt beroep instellen als u bedenkingen heeft ingebracht tegen de ontwerpbeschikking of als u kunt aantonen dat u redelijkerwijs niet tot het inbrengen van bedenkingen in staat bent geweest. Indien u bedenkingen heeft tegen wijzigingen in de beschikking die zijn aangebracht ten opzichte van de ontwerpbeschikking, kunt u eveneens beroep instellen.

De beschikking treedt in werking met ingang van de dag na het einde van de beroepstermijn, tenzij voor deze datum beroep is ingesteld en met toepassing van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht een verzoek wordt gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening, de beschikking treedt dan niet in werking voordat op het verzoek is beslist. Het beroepschrift moet, in tweevoud, worden gericht aan de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak; het verzoek om een voorlopige voorziening moet worden ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Van de indiener van een beroep en/of een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een bedrag aan griffiegeld verlangd. Voor nadere inlichtingen over de hoogte van het bedrag kunt u zich wenden tot de Raad van State, tel.nr. (070) 426 44 26.

Bij correspondentie met betrekking tot deze beschikking verzoeken wij u DGWM 2003/8953 te vermelden.

Inlichtingen

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot de afdeling Vergunningen, mevrouw C. Langemeijer, tel.nr. (070) 441 68 85.

provincie **HOLLAND**
ZUID

DIRECTIE GROEN, WATER EN
MILIEU
afdeling Vergunningen

CONTACTPERSOON

C. Langemeijer

DOORKIESNUMMER

070 - 441 68 85

E-MAIL

langemeyer@pzh.nl

PROVINCIEHUIS

Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

TELEFOON

070 - 71 69

FAX

070 - 441 78 26

WEBSITE

www.zuid-holland.nl

NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland

t.a.v. drs. P. Jonker

Postbus 34

2270 AA VOORBURG

Ons kenmerk	Uw kenmerk	Bijlagen	Datum
DGWM/2003/8953	-	4	

BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van

15 JULI 2003Onderwerp van de vergunningaanvraag

Op 21 juni 2000 heeft de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (DZH) krachtens de Grondwaterwet aan ons vergunning gevraagd voor het wijzigen en uitbreiden van de bestaande combinatie van infiltratie van voorgezuiverd oppervlaktewater en onttrekking van grondwater in Solleveld in de gemeente Monster. De infiltratie en onttrekking vinden plaats op de locatie Solleveld (tussen Den Haag en Monster, ingesloten tussen de Schelpweg, de Haagweg/Monsterseweg en Camping Ockenburg), kadastraal bekend als gemeente Monster, sectie F, nummers 1870, 2078, 2185, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325 en 2326 en sectie H, nummers 2468, 2469, 2697, 2800, 2804, 2806, 2854, 2856 (gedeeltelijk), 2857, 3474, 3475, 4408, 4409, 4578, 4579, 4767, 5246, 5253, 5254, 5255, 5920 (gedeeltelijk), 6807, 7001 en 7005. Tevens vraagt de DZH om de bestaande vergunning in te trekken op het moment dat de gevraagde vergunning onherroepelijk van kracht is.

De aanvraag betreft de infiltratie van voorgezuiverd oppervlaktewater van maximaal 1.400 m³ per uur, 32.000 m³ per etmaal, 800.000 m³ per maand en 8.000.000 m³ per jaar en een onttrekking (inclusief spoelwater) van maximaal 1.400 m³ per uur, 32.000 m³ per etmaal, 800.000 m³ per maand en 8.000.000 m³ per jaar. Het onttrokken water dient voor de openbare drinkwatervoorziening. Uitgangspunt is om met deze vergunning voldoende drinkwater te kunnen produceren om in de drinkwaterbehoefte van het eigen voorzieningsgebied te kunnen blijven voldoen. Uitbreiding van de huidige 5.000.000 m³ per jaar naar 8.000.000 m³ per jaar is nodig ter vervanging van de onttrekkingscapaciteit die op de locatie Ganzenhoek verloren gaat omdat dat gebied ten behoeve van de natuur wordt heringericht. De infiltratie en onttrekking op Solleveld hebben een blijvend karakter.

Ganzenhoek maakt deel uit van de vergunning die voor het gebied Meijndel is verleend (9 november 1973, nummer 106604). Wijziging van die vergunning is niet aan de orde. Het stoppen van de waterwinning Ganzenhoek is vastgelegd in de bestuursovereenkomst tussen de provincie en de DZH van 31 oktober 1995.

Tram 1 en
bus 65 en 88 stoppen
bij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Aanleiding vergunningaanvraag

Op 31 oktober 1995 hebben NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (DZH) en provincie Zuid-Holland een bestuursovereenkomst gesloten met betrekking tot regeneratie van de natuurwaarden in de duingebieden Meijendel en Berkheide. Hierin zijn beide partijen overeengekomen dat de waterwinning in Ganzenhoek wordt opgeheven en het gebied voor de natuur wordt heringericht. Voor het verlies aan wincapaciteit werd in principe uitbreiding van de oppervlakte-infiltratiecapaciteit met 3.000.000 m³ water per jaar te Solleveld in Monster voorgestaan, onder voorwaarde dat uit een op te stellen Milieueffectrapport (MER) zou blijken dat die uitbreiding aanvaardbaar is voor de natuur.

Wij hebben daarmee aan het MER een grotere waarde toegekend dan alleen een onderbouwing voor het te nemen besluit over de uitbreiding van de waterwincapaciteit te Solleveld; wij hebben voorafgaand aan het opstellen van het MER aangegeven dat uitbreiding van de waterwincapaciteit te Solleveld alleen aan de orde kan zijn indien uit het MER blijkt dat de gevolgen van deze uitbreiding aanvaardbaar zijn voor de natuur.

De milieueffectrapportage (m.e.r.)

Gelijktijdig met de aanvraag heeft de DZH, gelet op artikel 7.2 van de Wet milieubeheer, een milieueffectrapport (MER) ingediend. De verplichting tot het opstellen van een MER vloeit voort uit onderdeel C, sub 15.2 van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.). Het MER dient dus als onderbouwing van de vergunningaanvraag.

Het waterleidingbedrijf de DZH is initiatiefnemer voor de m.e.r., die in december 1995 is gestart. De milieueffectrapportage is uitgevoerd volgens de 'Richtlijnen Milieueffectrapportage, uitbreiding waterwinning Solleveld'. Deze richtlijnen zijn in juli 1996 door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

Het MER beschrijft voor acht alternatieven voor een uitbreiding van de waterwinning Solleveld de gevolgen. Deze acht alternatieven zijn samengesteld uit vier varianten voor wat betreft de inrichting en de bedrijfsvoering. Voor elk van deze vier varianten zijn twee beheersvarianten beschreven. Gelet op de toegevoegde waarde die het MER heeft voor de vergunningaanvraag, heeft de effectbeschrijving zich met name op de natuur gericht.

De vier in het MER beschreven varianten hebben betrekking op verschillen in inrichting en bedrijfsvoering. Het optimaliseren van de bedrijfsvoering, die gekenmerkt wordt door het zo constant mogelijk houden van de peilen in de infiltratieplassen en in de winningen, is in alle vier de varianten doorgevoerd. Het al dan niet opheffen van bestaande infiltratieplassen en winputten en het al dan niet realiseren van nieuwe infiltratieplassen en winputten heeft tot vier varianten geleid. De vier beschouwde varianten zijn:

- BC Bestaande Configuratie
- BCX Bestaande Configuratie Extra
- UM Uitbreiding Middengebied
- UMX Uitbreiding Middengebied Extra.

Alle inrichtingsvarianten zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de zogenaamde Open Infiltratie Nieuwe Stijl (OINS). Dat betekent dat de infiltratieplassen en de onttrekkingsmiddelen zodanig in het gebied worden gesitueerd dat er een win-win situatie ontstaat: voor de waterwinning een grotere capaciteit, voor de natuur meer ontwikkelingskansen. Plassen krijgen glooiende oevers, hetgeen leidt tot grotere infiltratie en tot hogere natuurwaarden. De oppervlakte die nodig is om een bepaalde hoeveelheid drinkwater te produceren is kleiner dan met de oppervlakte-infiltratie zoals die tot nu toe in het duingebied is toegepast.

De vier inrichtingsvarianten hebben een aantal gemeenschappelijke elementen: de verwijdering van winputtenserie PPSERIE1 en de aanpassing van de plassen 5, 6, 7, 8, 10, 11 en 12 waarbij op plaatsen waar dat mogelijk is de afstand van de oevers van de infiltratieplassen tot de winputten wordt verkort. Om de huidige afstroming van infiltratiewater te beperken worden winputten bijgeplaatst (vooral bij plas 5).

De varianten UM en UMX kennen een extra plas (plas 13). In de varianten BCX en UMX worden drie plassen opgeheven (1, 2 en 7a).

Voor elk van deze vier varianten zijn twee beheervarianten beschouwd.

BB: bestaand beheer

AB: aanvullend beheer.

Het bestaand beheer is erop gericht het bestaande begrazingsbeheer voort te zetten, het aanvullend beheer is gericht op het creëren en in stand houden van open, lage duinvegetaties in gebieden die niet kunnen worden begraasd (het middengebied tussen de plassen). Het aanvullend beheer bestaat onder andere uit het bestaande begrazingsbeheer, aangevuld met maaien, plaggen en verlofing (bosvorming van naaldbos).

De meest milieuvriendelijke inrichtingsvariant blijkt uitbreiding volgens de UMX-AB-variant te zijn. De BCX-AB variant is ook gunstig, maar de capaciteit is echter onvoldoende.

Het voorkeursalternatief van de initiatiefnemer is ook de UMX-AB variant, omdat deze voldoet aan de vanuit de drinkwatervoorziening gestelde randvoorwaarden en omdat het ruimtebeslag nodig voor de waterwinning het laagst is.

Bestaande vergunning

De NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland beschikt thans over een vergunning om op de winplaats Solleveld ten hoogste 20.000 m³ per etmaal, 500.000 m³ per maand en 5.000.000 m³ water per jaar te mogen onttrekken met een infiltratie- en winnings-systeem. Deze vergunning is op 17 november 1983, onder nummer 09N3276 DGMH/D, door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) verleend aan de NV Westlandsche Drinkwaterleiding Maatschappij (WDM). In 1993 werden de productiemiddelen en de vergunning overgedragen aan de NV Duinwaterleidingbedrijf Zuid Holland. Volgens de overgangsregeling uit de Grondwaterwet, wordt zij beschouwd als een vergunning die krachtens de Grondwaterwet door ons aan de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland is verleend.

De onderhavige vergunningaanvraag betreft het wijzigen van infiltratie- en onttrekkingsystemen en het uitbreiden van de hoeveelheden te infiltreren en te onttrekken grondwater.

Naast deze uitbreiding is de vergunning niet meer adequaat: in de huidige vergunning zijn geen maximale capaciteiten voor infiltratie opgenomen (behalve het voorschrift dat de richtlijnen gevolgd dienen te worden, te geven door de Minister van VROM) en ook de inwerkingtreding van het Infiltratiebesluit bodembescherming in 1993 geeft aanleiding tot het wijzigen van de bestaande vergunning. Omdat deze nieuwe vergunning dus zowel een wijziging als een uitbreiding van de vergunde hoeveelheden betreft, is door ons besloten een nieuwe vergunning te verlenen, waarbij de bestaande vergunning (nummer 09N3276 DGMH/D, d.d. 17 november 1983) zal worden ingetrokken. In het besluit is dan ook opgenomen dat de bestaande vergunning wordt ingetrokken op het moment dat de nieuwe vergunning in werking treedt.

Behoefteprognose en dekking

Ter continuering van de drinkwatervoorziening zal de capaciteit van Ganzenhoek (2.500.000 m³ per jaar) die verloren gaat bij de regeneratie worden gecompenseerd door uitbreiding van de winning te Solleveld. Op Solleveld zal, met de onderhavige vergunning, 7.500.000 m³ drinkwater per jaar worden geproduceerd. Vervanging van de capaciteit van Ganzenhoek is nodig om tot 2010 in de vraag naar water te kunnen voorzien.

De waterbehoefte tot en met 2010 is bepaald op basis van prognoses, die uitgaan van een lichte stijging van de drinkwaterafzet, ondanks een daling van de waterbehoefte in de afgelopen jaren. De stijging van de prognoses houdt verband met verwachte planologische ontwikkelingen (ontwikkeling van een aantal VINEX-locaties in het voorzieningsgebied van de DZH: in de randgemeenten van Den Haag). In de brief van 6 december 2000 aan de Commissie voor de milieueffectrapportage heeft de DZH dit nog eens nader toegelicht.

Voor 2010 wordt een waterbehoefte verwacht van gemiddeld 85.000.000 m³ per jaar, voor het totale voorzieningsgebied van de DZH.

Bij de bestaande vergunning van Solleveld wordt uitgegaan van een drinkwaterproductie van 5.000.000 m³ per jaar. Een deel van het onttrokken water wordt gebruikt in het productieproces als spoelwater, waarover in de bestaande vergunning niets is opgenomen. In de onderhavige vergunning wordt uitgegaan van de hoeveelheid te onttrekken grondwater, dus inclusief de hoeveelheid die voor spoelwater wordt gebruikt. Het spoelwaterverlies bedraagt ongeveer 5% van de drinkwaterproductie. Om op Solleveld een drinkwaterproductie van 7.500.000 m³ water per jaar te behalen, dient 8.000.000 m³ water per jaar te worden onttrokken. Een onttrekking van 8.000.000 m³ grondwater per jaar op de locatie Solleveld is voldoende om aan de verwachte waterbehoefte in 2010 te kunnen voorzien. Bij een grotere groei dan nu geprognosticeerd, zouden er eerder dan in 2010 tekorten kunnen ontstaan.

Procedure m.e.r. en vergunningaanvraag

Op 21 juni 2000 heeft DZH de vergunningaanvraag en het MER ingediend. Een eindconcept van het MER is op 23 juni 1999 besproken in de vergadering van de Statencommissie Groen, Water en Milieu. De Statencommissie was van oordeel dat de uitbreiding aanvaardbaar is voor de natuur en heeft Gedeputeerde Staten geadviseerd om in het vervolgtrajec extra aandacht te besteden aan het (aanvullend) beheer van het gebied. Naar aanleiding hiervan heeft initiatiefnemer het MER ten aanzien van het beheer van het gebied aangepast.

Op 2 augustus 2000 is het MER door ons aanvaardbaar beoordeeld.

Ter voldoening aan het gestelde in de Wet milieubeheer heeft het MER van 23 oktober tot en met 20 november 2000 ter inzage gelegen. In die periode is een ieder in de gelegenheid gesteld opmerkingen over het MER te maken.

Op 7 november 2000 heeft in het gemeentehuis van Monster een hoorzitting als bedoeld in artikel 7.24 van de Wet milieubeheer plaatsgevonden. Er waren geen belangstellenden voor deze zitting aanwezig.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) heeft op 20 december 2000 advies uitgebracht over de inhoud van het MER.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 17 van de Grondwaterwet juncto hoofdstuk 13 van de Wet milieubeheer juncto Afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht heeft de vergunningaanvraag met de bijbehorende rapporten en het ontwerpbesluit, voor een ieder ter inzage gelegen van 16 december 2002 tot en met 13 januari 2003 in de gemeenten Den Haag en Monster.

Gebleken is dat bij de terinzagelegging niet alle bijbehorende stukken mede ter inzage hebben gelegen. Om eenieder in de gelegenheid te stellen de volledige stukken in te zien, heeft het ontwerp-besluit voor een tweede keer ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van de eerste terinzagelegging is bij ons een brief binnen gekomen met bedenkingen tegen ons voornemen de vergunning te verlenen. Deze brief is door 35 omwonenden ondertekend. Gedurende de tweede terinzagelegging, van 17 februari 2003 tot en met 17 maart 2003, is door ons nog een brief ontvangen met bedenkingen tegen ons voornemen de vergunning te verlenen. Deze brief is ondertekend door twee personen, die beiden mede-ondertekenaar waren van de brief die tijdens de eerste terinzagelegging is ontvangen. In de paragraaf 'Ontvangen adviezen en bedenkingen' wordt een samenvatting van de ontvangen bedenkingen gegeven en geven wij onze reactie op deze bedenkingen.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 20, eerste lid van de Grondwaterwet is de Commissie milieu en water gevraagd bij de totstandkoming van het besluit op de aanvraag advies uit te brengen.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 20, tweede lid van de Grondwaterwet zijn de besturen van de gemeente Monster, de gemeente Den Haag, Rijkswaterstaat, het hoogheemraadschap van Delfland, de Westelijke Land en Tuinbouworganisatie en VROM-Inspectie Regio Zuid-West (Ministerie van VROM), de Directie Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie (Ministerie van LNV) en de Stichting Duinbehoud bij de totstandkoming van het besluit op de aanvraag betrokken.

Beschouwingen

Regeneratie

De provincie Zuid-Holland, de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland en de NV Energie en Watervoorziening Rijnland hebben op 31 oktober 1995 een bestuurs-overeenkomst getekend over de waterwinning in de Zuid-Hollandse duinen. De waterleidingbedrijven hebben zich daarin bereid verklaard om ruimte te bieden voor regeneratie (het herstellen van de oorspronkelijke natuur) in de duinen. Met deze overeenkomst is een belangrijk deel van het provinciale regeneratiebeleid uit 1989 uitgevoerd.

De drie partijen hebben afspraken gemaakt om in Meijndel (Helmduinen en Ganzenhoek) en Berkheide (Boerendel) de waterwinningsmiddelen te verwijderen en een natuurherstelplan uit te voeren. De partijen zijn overeengekomen dat waterleidingbedrijven in ruil voor capaciteitsverlies in andere delen van Meijndel winningen mogen intensiveren en de oppervlakte-infiltratiecapaciteit in Solleveld uitbreiden, mits uit een op te stellen milieueffectrapport (MER) blijkt dat die uitbreiding aanvaardbaar is voor de natuur.

Betrokken partijen hebben tevens afgesproken om op basis van een onderzoek van het waterleidingbedrijf (DZH) en de Stichting Duinbehoud verder te praten over de natuur- en waterwinontwikkeling in de duinen na het jaar 2000. Daarbij zullen aspecten zoals optimalisatie en regeneratie in een samenhangend gebied tussen Wassenaar en Katwijk de kern vormen, het zogenoemde WatNat-project.

Op basis van het concept-MER is de afweging gemaakt over de aanvaardbaarheid van de uitbreiding van de wincapaciteit voor de natuur. Uit het onderzoek blijkt dat de nieuwe inrichting, door een efficiëntere bedrijfsvoering, vooral positieve milieueffecten heeft ten opzichte van de huidige. Het blijkt mogelijk de overinfiltratie, en daarmee de afstroming van niet-gebiedseigen water te beperken. Daarbij biedt het minimaliseren van het ruimtebeslag en de herinrichting van de infiltratieplassen ook meer mogelijkheden voor natuurontwikkeling. De ruimte die niet direct gebruikt wordt voor infiltratie of winning kan op natuurbevorderende wijze beheerd worden. Daarbij worden positieve ontwikkelingen met betrekking tot de vegetatie en de vogelpopulatie verwacht als gevolg van het verdiepen en verbreden van de plassen gekoppeld aan het afvlakken en natuurlijk inrichten van de oevers. In het MER zijn deze effecten voor de verschillende alternatieven gekwantificeerd.

In de vergadering van de Statencommissie Groen, Water en Milieu op 23 juni 1999 is op basis van het MER geconcludeerd dat uitbreiding van de onttrekkingscapaciteit op de winplaats Solleveld op een voor de natuur aanvaardbare wijze kan geschieden. Tevens is in deze vergadering besloten dat bij de vergunningverlening rekening gehouden dient te worden met de in het MER aangegeven mogelijkheden om door aanvullende beheersmaatregelen extra natuurwinst te behalen.

Beschrijving en afstemming met overige projecten

Er worden geen ontwikkelingen in landschappelijke, cultuurhistorische of archeologische aspecten binnen het gebied van Solleveld voorzien.

Wel zijn er voor de omgeving van Solleveld twee plannen bekend:

- Herstel Haagsche Beek

De gemeente Den Haag en het hoogheemraadschap van Delfland zijn bezig met herstelmaatregelen van de Haagsche Beek. Aan de voet van het Westduinpark ligt de 'Paddenpoel' die voor een deel van de voeding van de Haagsche Beek met gebiedseigen duinwater zorgt. Voor het voorzien van de Haagsche Beek met voldoende gebiedseigen duinwater, zal deze poel worden uitgebreid.

- Hondenbrigade politie Haaglanden

Naast kampeerterrein Solleveld ligt een gebied dat tot 1998 door de hondenbrigade van de politie Haaglanden werd gebruikt voor trainingen. De opstallen en attributen zullen worden verwijderd, waarna het gebied zal worden teruggegeven aan de natuur.

Voor beide projecten geldt dat zij buiten het invloedsgebied van Solleveld liggen. Ook geldt voor beide projecten dat hun invloed op de hydrologische situatie dermate gering is dat zij geen invloed hebben op Solleveld. Afstemming met andere projecten is dus niet aan de orde.

Calamiteiten

Onder een calamiteitsituatie wordt verstaan: een onvoorzienbare omstandigheid, waardoor de kwaliteit en/of de kwantiteit van de levering van drinkwater ernstig wordt bedreigd. Hierbij kan worden gedacht aan een langdurige stagnatie van de inname van infiltratiewater, of een grootschalige uitval van winningsmiddelen. Het jaarlijks terugkeren van een piekvraag naar drinkwater als gevolg van droge warme zomers valt hier niet onder.

Onderbrekingen in de aanvoer van voorgezuiverd oppervlaktewater wordt wel als een calamiteit beschouwd. Van een calamiteitsituatie wordt gesproken als een onderbreking in de toevoer van voorgezuiverd oppervlaktewater gedurende vijf of meer dagen optreedt.

Gedurende een onderbreking in de toevoer van infiltratiewater kan de winning van grondwater doorgaan. Er wordt na vijf dagen een grondwaterstandsverlaging berekend van enkele centimeters op de rand van Solleveld.

De infiltratieplassen vielen, met uitzondering van de diepere plas 12, in het verleden binnen enkele dagen droog. Omdat bij de herinrichting van de infiltratieplassen andere plassen ook zullen worden verdiept, zullen de plassen na de herinrichting minder snel droogvallen.

Het uitvallen van de pompputten door bijvoorbeeld een stroomstoring zal niet tot een calamiteitsituatie leiden omdat het bedrijf beschikt over een noodaggregaat, die wordt ingeschakeld zodra de stroomvoorziening wegvalt.

De grondwaterstandsveranderingen bij calamiteitsituaties bedragen buiten het gebied Solleveld slechts enkele centimeters en zijn relatief van korte tijdsduur. Er worden geen negatieve gevolgen verwacht voor andere bij het grondwater betrokken belangen.

Natuurvoorspellingsmethoden, vegetatie

Onderscheid is te maken in effectvoorspelling van grondwaterafhankelijke vegetatie en effectvoorspelling van terristische, droge vegetatie en aquatische vegetatie.

Voor de grondwaterafhankelijke vegetatie is het effectvoorspellingsmodel NICHE duinen gebruikt. Zij voorspelt de effecten van veranderingen in de waterhuishouding op basis van de standplaatsfactoren grondwaterstand, mate van voedselrijkdom en zuurgraad van de bodem. Op grond van de berekende standplaatscondities is de potentiële ontwikkeling van duinvegetatie in vochtige en natte zones rond de infiltratieplassen berekend.

De effectvoorspelling van terristische, droge vegetatie en aquatische vegetatie heeft plaatsgevonden op basis van expert-judgement.

Weging en waardering van de vegetaties is gebeurd in overleg met Duinwaterleidingbedrijf Zuid-Holland, provincie Zuid-Holland en de Stichting Duinbehoud.

Natuurvoorspellingsmethoden, broedvogels

De effecten op broedvogels zijn voorspeld met het voorspellingsmodel NICHE broedvogels. De methode is opgesteld in samenwerking met de Stichting Vogelonderzoek Nederland (SOVON).

NICHE broedvogels heeft als uitgangspunt dat de broedvogelstand wordt bepaald door de factoren.

- Vegetatiesamenstelling in de directe leefomgeving.
- Openheid/geslotenheid van het landschap.
- Mate van verstoring door bebouwing en verkeer.

Met het model is van het 195 ha grote studiegebied de waarde voor broedvogels berekend. Voor de bepaling van de natuurwaarde van broedvogels is in overleg met Duinwaterleidingbedrijf Zuid-Holland (natuurbedrijf), provincie Zuid-Holland, de Stichting Vogelonderzoek Nederland en de Stichting Duinbehoud een systematiek vastgesteld. Volgens deze systematiek zijn vier parameters van belang.

- De veeleisendheid van de soort.
- Plaatsing op de Rode Lijst.
- Trend in Zuid-Holland.
- Kenmerkende duinsoorten.

Voor de ijking van het model is gebruikgemaakt van de inventarisatiegegevens van de Vogelwerkgroep Solleveld van 1997. Er is een vergelijking gemaakt met de verspreidingskaarten en aangetroffen aantallen broedvogels van de inventarisatie.

De volgende groepen zijn beschouwd.

- Watervogels: Dodaars-groep, Slobeend-groep, Kuifeend-groep.
- Rietvogels: Roerdomp-groep, Rietzanger-groep, Porseleinhoen-groep Blauwborst-groep.
- Vogels van open duin: Scholekster-groep, Tapuit-groep, Wulp-groep.
- Broedvogels van struwelen in het open duin: Roodborsttapuit-groep.
- Vogels van struwelen en bosranden: Rietgors-groep, Grasmus-groep, Geelgors-groep, Putter-groep.
- Broedvogels van bossen: Winterkoning-groep, Vink-groep, Appelvink-groep, Grote Bonte Specht-groep, Kleine Bonte Specht-groep, Boomklever-groep, Havik-groep.

Vergravingsschade

Zowel voor de herinrichting en het opheffen van de plassen als voor de aanleg en het opheffen van winputten en de daarbijbehorende infrastructuur zal vergravingsschade op kunnen treden. Eerstgenoemde vergravingen zijn met het oog op natuurontwikkeling en resulteren dus in een positief effect zij zijn bij de kwantificering van de vergravingsschade in het MER niet opgenomen. Laatstgenoemde vergravingen hebben voornamelijk effecten van tijdelijke aard. Voor de UMX-variant uit het MER, waarvoor thans vergunning wordt gevraagd, zijn de vergravingseffecten van de aanleg van nieuwe winputten en het verwijderen van de oude winputten even groot als de vergravingen met het oog op natuurontwikkeling en heffen elkaar op.

Provinciaal beleid

Drinkwaterbeleid

Het beleid inzake de drinkwatervoorziening van de provincie is vastgelegd in het 'Lange termijnbeleid drink- en industriewatervoorziening (1985)' van de provincie Zuid-Holland en is vertaald in de planningsnotitie van de drie waterleidingbedrijven in Zuid-Holland 'De Drinkwatervoorziening van Zuid-Holland tot 2010' uit oktober 1995.

Uitgangspunten hierin zijn dat de drink- en industriewatervoorziening in kwantitatief en kwalitatief opzicht moet zijn veiliggesteld en dat de drink- en industriewatervoorziening op maatschappelijk verantwoorde wijze moet geschieden. Het drinkwaterbeleid in Zuid-Holland rust op drie peilers, met een spreiding van de productiemiddelen over drie grondstoffen. De drie bronnen voor de drinkwaterproductie zijn (oever)grondwater, duinwater en oppervlaktewater via open voorraadvorming. Bij het opstellen van het 'middellangetermijn behoefte dekkingsplan' zijn in de nota 'De Drinkwatervoorziening van Zuid-Holland tot 2010' de volgende uitgangspunten gehanteerd. Alleen de voor de DZH relevante punten zijn hier opgenomen.

Algemeen

- De bestaande en potentiële mogelijkheden voor productie en transport van drinkwater moeten optimaal worden ingezet.
- De Zuid-Hollandse waterbedrijven streven ernaar selfsupporting te zijn.
- Eventueel noodzakelijke uitbreiding van productiecapaciteit en infrastructuur dient bij voorkeur in beperkte stappen plaats te vinden.
- De bruto waterbehoefte moet gedekt kunnen worden met de netto productiecapaciteit. Hiervoor wordt voor de langere termijn (langer dan vijf jaar) in totaal 10% reserve aangehouden: een klimaatreserve van 5% plus een planningsreserve van 5%.

Productie

- In de planning dient bij de uitbreiding van de capaciteit gestreefd te worden naar een evenwichtige verdeling tussen de verschillende bronnen.
- Onder netto productiecapaciteit wordt die hoeveelheid water verstaan die een productiebedrijf op jaarbasis aan het net kan en mag leveren.
- Mogelijkheden voor diepinfiltratie dienen optimaal te worden benut.
- Voor oppervlakte-infiltratie in de duinen geldt geen capaciteitsuitgangspunt meer als maat voor de natuurwinst. Uitgegaan wordt van gedefinieerde natuurdoelen.
- In de Grondwaterwet staat dat bij vergunning de maximaal te onttrekken hoeveelheid wordt geregeld. Op grond van 'oude' vergunningen hanteren sommige waterleidingbedrijven deze vergunde hoeveelheid als *de maximaal aan het net te leveren* hoeveelheid water (de netto productiecapaciteit). In die gevallen wordt dus meer water aan de grond onttrokken. Het verschil bestaat uit spoelwaterverbruik en bedrijfsverliezen. De provincie streeft voor het jaar 2000 naar een situatie waarbij de in de vergunning genoemde hoeveelheden worden gehanteerd als de te onttrekken hoeveelheden (productiecapaciteit plus, proces- en spoelwater) conform de Grondwaterwet.

Grondwaterbeleid

Bij de besluitvorming over vergunningaanvragen krachtens de Grondwaterwet dient volgens artikel 14, derde lid van de Grondwaterwet rekening gehouden te worden met het provinciaal Waterhuishoudingsplan. Dit plan is vastgesteld door Provinciale Staten van Zuid-Holland op 21 februari 1991 en betreft de periode 1991-1995. Op 31 maart 1995 is de Partiële herziening van het Waterhuishoudingsplan vastgesteld. De planperiode is hierbij gewijzigd in 1995-1998. Op 19 december 1997 hebben Provinciale Staten de geldingsduur van de Partiële herziening van het Waterhuishoudingsplan met twee jaar verlengd tot maart 2001.

In het Waterhuishoudingsplan van de provincie Zuid-Holland is het beleid met betrekking tot het grondwater geformuleerd. De algemene beleidslijnen hieruit geven aan dat grondwateronttrekkingen geen nadelige effecten of schade van onevenredige omvang mogen veroorzaken aan bebouwing, milieu, landbouw en natuur en dat de onttrekking niet mag leiden tot een versterkte verzilting of onaanvaardbare aantasting van de zoetwatervoorraad. Duingebieden die thans niet in gebruik zijn voor de drinkwatervoorziening, blijven gevrijwaard van grondwaterwinprojecten. Verplaatsing van winmiddelen binnen een duingebied is mogelijk indien daarmee de regeneratie van natuurwaarden wordt gediend. In verband met de beperkte beschikbaarheid van grondwater zal diepinfiltratie en terugwinning worden bevorderd. Nieuwe diepinfiltratieprojecten worden bij voorkeur buiten het duingebied gelokaliseerd.

De onderhavige infiltratie en onttrekking bevinden zich volgens het Waterhuishoudingsplan in het Duingebied van het deelgebied Kustgebied. Het beleid voor dit gebied is erop gericht dat het grondwater wordt bestemd voor de drinkwatervoorziening en voor de natuur- en landschapswaarden. Er wordt gestreefd naar een dusdanige grondwatersituatie dat regeneratie van natuur- en landschapswaarden mogelijk is en geen verdere aantasting optreedt. Dit kan worden bereikt door:

- reductie van oppervlakte-infiltratie in de duinen;
- ontwikkeling van diepinfiltratieprojecten te stimuleren;
- voorzuivering van het te infiltreren water.

Het diepe grondwater in het duingebied heeft een reservefunctie voor bijzondere omstandigheden en mag dus niet worden aangetast. De winningen van zogenaamd diep grondwater blijven beperkt tot het huidige vergunningenniveau. Een toename van winning van diep grondwater is alleen mogelijk indien die gecombineerd wordt met diepinfiltratie.

Waterkwaliteit beleid

Het te infiltreren oppervlaktewater, dat afkomstig is uit de Afgedamde Maas, dient ter aanvulling van het grondwater met het oog op het onttrekken ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening. Krachtens artikel 14a van de Grondwaterwet kan een vergunning voor infiltratie van oppervlaktewater worden verleend als er geen gevaar bestaat voor verontreiniging van het grondwater. Dit is verder uitgewerkt in het Infiltratiebesluit bodembescherming (IB) van de Wet bodembescherming. Gedeputeerde Staten dienen volgens dit besluit zodanige voorwaarden te verbinden aan een vergunning dat verontreiniging van het grondwater wordt voorkomen, dan wel bij beëindiging van de infiltratie wordt opgeheven. Uitgangspunt daarbij is behoud van de multifunctionaliteit van de bodem, de vaste bodemfase en het zich daarin bevindende grondwater.

In het Infiltratiebesluit bodembescherming (IB) wordt invulling gegeven aan het begrip gevaar voor verontreiniging van het grondwater bij de infiltratie van oppervlaktewater. Daartoe zijn op grond van artikel 3 van het IB in bijlage I, behorende bij het Infiltratiebesluit bodembescherming, concentraties van stoffen opgenomen waarbij, in combinatie met de in artikel 4 van het Infiltratiebesluit bodembescherming genoemde maatregelen, geen gevaar voor verontreiniging aanwezig is. Bijlage II bevat een opsomming van (groepen van) stoffen die als vangnet fungeert. Doel van bijlage II is bij de vergunningverlening alert te zijn op het voorkomen van stoffen uit deze bijlage in zodanige concentraties dat er gevaar voor verontreiniging van het grondwater bestaat.

Voor stoffen in het infiltratiewater worden (waar dit gezien de huidige voorzuivering en kwaliteit van het inname water mogelijk is) de eisen gelegd op het niveau van de streefwaarden uit de publicatie 'Integrale Normstelling Stoffen Milieukwaliteitsnormen bodem, water en lucht' (INS) van de stuurgroep Integrale Normstelling stoffen. Waar dit niet mogelijk is gelden de Toetsingswaarden van bijlage I.

In bepaalde gevallen kunnen wij op grond van het IB in een bepaald tijdvak hogere concentraties dan die genoemd in bijlage I toestaan. Dit is mede afhankelijk van de bodemgesteldheid, van de bodemsoort (zie artikel 3 van het Infiltratiebesluit bodembescherming) en de mogelijkheid tot het stellen van voorschriften.

Als het streefwaardenniveau niet bereikt kan worden, dient een afweging plaats te vinden of het maatschappelijk belang van de activiteit het rechtvaardigt een overschrijding van de streefwaarden tijdelijk aanvaardbaar te achten.

Daarbij is de mogelijkheid van herstel van de multifunctionaliteit van belang. Met behulp van IBC-maatregelen dient verontreiniging te worden voorkomen. IBC-voorwaarden dienen minimaal te bestaan uit de voorwaarde dat de verspreiding van het infiltratiewater zoveel mogelijk wordt voorkomen. De eisen ten aanzien van beëindiging van infiltratie dienen minstens te bestaan uit een evaluatie van de gevolgen van het infiltreren voor de bodemkwaliteit en een planmatige aanpak van de beëindiging. Opheffen van eventuele nadelige gevolgen dienen hiervan deel uit te maken. Voor oppervlaktewaterinfiltratie geldt, dat bij beëindiging in ieder geval de sliblaag in de (voormalige) infiltratieplas(sen) wordt verwijderd.

In de beleidsnotitie 'Maatwerk bij de toepassing van het Infiltratiebesluit bodembescherming bij verlening en herziening van vergunningen voor oppervlakte- en diepinfiltratie in Zuid-Holland' (van 29 juli 1997, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 26 augustus 1997) wordt door de provincie als doelstelling geformuleerd dat onherstelbare aantasting van de multifunctionaliteit van de bodem moet worden voorkomen. Daarvoor dient bij nieuwe infiltratieprojecten voor de verwijdering van goed aan de bodem adsorberende stoffen uit het inname water actief koolfiltratie onderdeel uit te maken van de voorzuivering. Voor slecht of matig adsorberende stoffen dient het concept 'waterfabriek' te worden toegepast. Daarbij dient het infiltratiesysteem zodanig ontworpen te zijn dat afstroming van infiltratiewater zoveel mogelijk wordt voorkomen. Onder waterfabriek wordt het gebied in de ondergrond verstaan waar verspreiding van het infiltratiewater optreedt en waar na het beëindigen van de infiltratie het 'vreemde' infiltratiewater kan worden verwijderd.

Voor bestaande infiltratiegebieden, waaronder het onderhavige gebied Solleveld, kan het rendement van actief koolfiltratie laag zijn, omdat de multifunctionaliteit van de bodem mogelijk reeds is aangetast. Alternatieve zuiveringstechnieken hebben mogelijk een veel hogere kosteneffectiviteit en dienen in dat geval dan ook te worden toegepast.

In de beleidsnotitie is een aantal voorwaarden opgenomen, waaronder actief koolfiltratie achterwege kan blijven. Deze worden hieronder verder uitgewerkt.

- De kwaliteit van het in te nemen oppervlaktewater dient met behulp van preventieve maatregelen te worden verbeterd.
- Het infiltratiesysteem dient zodanig ontworpen te zijn, dat afstroming van geïnfiltreerd oppervlaktewater zoveel mogelijk wordt voorkomen.

- De verspreiding van in het infiltratiewater opgeloste stoffen in de ondergrond dient op kwantitatieve wijze in kaart te worden gebracht.
- De ontwikkeling van de kwaliteit van de bodem en grondwater dient gemonitord en periodiek te worden gerapporteerd.
- Indien een maatschappelijk onverantwoorde aantasting van de diepe ondergrond ontstaat of dreigt te ontstaan, wordt uitbreiding van de voorzuivering overwogen;
- De aan de waterkwaliteit gerelateerde effecten op natuur en milieu van de infiltratie zullen met milieumaatregelen worden gecompenseerd of gemitigeerd;
- Na uit gebruik name van het systeem dient minimaal de sliblaag op de bodem van de infiltratieplas te worden verwijderd.

Een belangrijke achterliggende gedachte bij het beleid voor bestaande infiltratiesystemen is dat op een termijn van ongeveer vijftien jaar (in 2016) sprake zal kunnen zijn van een zodanige oppervlaktewaterkwaliteit dat aanvullende zuivering met bijvoorbeeld actief koolfiltratie niet meer nodig is. Preventieve maatregelen moeten een belangrijke bijdrage leveren aan het bereiken van deze doelstelling.

Specifiek voor de situatie in Solleveld is in de beleidsnotitie opgenomen dat de uitbreiding wordt geïnclassificeerd als een bestaand infiltratiesysteem omdat het gaat om een uitbreiding van het reeds aanwezige oppervlakte-infiltratiesysteem. Op basis van deze beleidsuitgangspunten is in een bestuursovereenkomst (30 januari 1998) tussen DZH en de provincie overeengekomen dat in de bestaande vergunning voor oppervlakte-infiltratie in de duingebieden van Solleveld (inclusief de eventuele uitbreiding van Solleveld) Meijendel en Berkheide tot het jaar 2016 geen verdergaande voorzuivering dan de huidige te eisen, mits aan de volgende vijf voorwaarden wordt voldaan:

- bij het waterinnamepunt te Brakel worden microzeven geïnstalleerd ter vermindering of opheffing van transportchlorering;
- in het stroomgebied van de Andelse Maas worden preventieve maatregelen genomen ter vermindering van de gehalten bestrijdingsmiddelen en nutriënten in het innamewater;
- in het duingebied wordt gestreefd naar vermindering van de afstroming van in het infiltratiewater opgeloste stoffen, voorzover mogelijk en zinvol;
- de waterkwaliteitgerelateerde schade aan natuur en milieu als gevolg van oppervlakte-infiltratie zal worden gecompenseerd of gemitigeerd;
- na uit gebruik name van de infiltratieplassen zal minimaal de sliblaag worden verwijderd.

Deze overeenkomst heeft een looptijd tot 2016. Eventuele uitbreiding van de huidige voorzuivering is alleen aan de orde als:

- voor 2016 nieuwe doelmatige zuiveringstechnieken beschikbaar komen;
- DZH voor 2016 besluit de centrale voorzuivering ingrijpend aan te passen;
- door oppervlakte-infiltratie een maatschappelijk onverantwoorde aantasting van de multifunctionaliteit van de diepe ondergrond ontstaat of dreigt te ontstaan.

Natuurbeleid

Het beleid van de provincie is erop gericht de waterwinning in duingebieden zo optimaal mogelijk af te stemmen op het realiseren van een gedempt-dynamisch duinlandschap. Dit houdt in dat negatieve effecten van de waterwinning op de natuurlijke hydrologie, de bodem- en waterkwaliteit en de vegetatieontwikkeling, geminimaliseerd dienen te worden. De volgende ontwikkelingen zijn gewenst:

- vermindering van het ruimtebeslag;
- vermindering van de beïnvloeding door de waterwinning;
- optimalisatie van de waterwinning gericht op natuur.

Bodemopbouw

Het betreft een duingebied met geaccidenteerd terrein waarvan het maaiveld in het relatief vlakke gedeelte, waar de infiltratieplassen zijn gesitueerd, gemiddeld op een hoogte van circa NAP +3,0 m ligt (tussen NAP +2,5 en +4,0 m). In het overige gebied komen duinkoppen voor tot NAP +8,0 à +10,0 m met duinvalleien met een diepte van NAP +2,5 à +4,5 m.

In tabel 1 is de bodemopbouw in watervoerende pakketten en slechtdoorlatende lagen geschematiseerd.

Tabel 1 Geohydrologische schematisatie

Diepte t.o.v. NAP in m	Lithologie	Stratigrafie	Geohydrologie
Maaiveld tot -17	Duin en strandzand ^{*1)}	Westlandformatie	Eerste watervoerende pakket (freatisch grondwater)
-17 tot -20	Klei en veen	Westlandformatie	Eerste waterscheidende laag
-20 tot -70	Grove zanden ^{*2)}	Formatie van Kreftenheye	Tweede watervoerende pakket
-70 tot -80 à -85	Klei en fijn zand	Formaties van Tegelen en Kedichem	Tweede waterscheidende laag
-80 à -85 tot -95	Zand	Formaties van Tegelen	Derde watervoerende pakket
-95 tot -115	Klei	Formatie van Maassluis	Derde waterscheidende laag

*1) op de volgende dieptes komen plaatselijk weerstandbiedende klei en veenafzettingen voor: rond NAP het zogenaamde Hollandveen en rond NAP -7 m tot -10 m.

*2) op de volgende dieptes komen kleihoudende lagen voor: rond NAP -35 m, tussen NAP -46 m en -60 m, tussen NAP -70 m en -75 m en rond NAP -79 m.

Hydrologische situatie

Vanaf 2 juni 1887 wordt er zoet grondwater uit de Monsterse duinen onttrokken voor de openbare drinkwatervoorziening. Begin jaren zestig werd door de Westlandse Drinkwaterleiding Maatschappij (WDM) circa 1.000.000 m³ grondwater per jaar aan het duingebied onttrokken. Omdat dit veel meer is dan de effectieve aanvulling door neerslag (500.000 à 600.000 m³ per jaar) dreigde er verzilting van het grondwater op te treden. Vanaf mei 1970 werd gestart met het infiltreren van zoet oppervlaktewater uit de Delflandse boezem om de zoetgrondwatervoorraad aan te vullen. In deze periode is voedselrijk slib in de infiltratiekanalen afgezet. Vanaf de winter 1983/1984 wordt in plaats van boezemwater water uit de Andelse Maas, na verschillende zuiveringsstappen te hebben ondergaan, geïnfiltrerd.

Nutriënten (vooral fosfaat), zwevende bestanddelen en de hieraan gebonden zware metalen en polycyclische aromatische koolwaterstoffen worden bij deze voorzuivering vrijwel volledig verwijderd, hetgeen de kwaliteit van het infiltratiewater aanzienlijk heeft verbeterd. Sinds 1983 mag er volgens de vergunning 5.000.000 m³ water per jaar worden onttrokken.

De grondwaterstand is het hoogst ter plaatse van de infiltratieplassen (circa NAP +2,5 m) en neemt richting de kust en richting de polders af tot circa NAP. In het overige duingebied, liggen de grondwaterstanden één tot enkele meters beneden maaiveld.

In de polders ten zuidoosten van de duinen wordt een oppervlaktewaterpeil gehandhaafd van NAP -0,7 m tot NAP -1,7 m.

Het grondwater stroomt vanuit het duingebied in westelijke richting naar de zee en in oostelijke richting naar de landinwaarts gelegen polders.

In het tweede watervoerende diepe pakket, tussen NAP -20 m en -70 m, is de stroming oostwaarts gericht, naar de polders.

Onder de infiltratieplassen dringt infiltratiewater door tot in dit tweede watervoerende pakket. In het gebied buiten de plassen en winmiddelen vindt vrijwel geen uitwisseling van water plaats tussen het eerste en tweede watervoerende pakket.

Het grensvlak tussen zoet en brak water (150 mg Cl⁻ per liter) bevindt zich op een diepte van circa NAP -40 m in het zuidwesten bij Monster, tot NAP -60 m in het noordoosten bij Ockenburgh.

De gemiddelde stijghoogte van het brakke grondwater ter hoogte van het grensvlak tussen zoet en brak grondwater bedraagt circa NAP -0,2 m ter plaatse van Solleveld.

De landinwaarts gelegen polders kennen een relatief laag polderpeil. Hierdoor treedt vanuit de Noordzee een diepgelegen (onder de in de duinen gelegen zoetwaterbel) landinwaartse stroming van het grondwater op richting deze polders. Hierdoor zal het grondwater in de polders op termijn brakker worden.

Beschrijving van het huidige infiltratie en onttrekkingssysteem

In de huidige situatie wordt in Solleveld vorgezuiverd water uit de Andelse Maas in het eerste watervoerende pakket geïnfiltrerd (oppervlakte-infiltratie) en onttrokken. De infiltratie vindt plaats door middel van twaalf veelal langgerekte infiltratieplassen. Deze plassen hebben een diepte van circa 0,5 m met uitzondering van plas 12 die een diepte heeft van 4 tot 6 m. De infiltratieplassen hebben een totaal oppervlak van circa 7 ha.

Het peil in de plassen is per plas verschillend en varieert van NAP +2,5 m tot NAP +2,8 m. Plas 11 is lager gelegen en heeft een peil van NAP +2,1 m. De peilen in de plassen worden zo constant mogelijk gehouden.

Het geïnfiltrerde water wordt met 297 winputten teruggewonnen. De winputten maken onderdeel uit van een vacuümsysteem met negen zuigleidingen en zijn veelal evenwijdig aan de infiltratieplassen gelegen.

Tabel 2 In onderstaande tabel zijn de huidige gegevens van infiltratieplassen en winputten weergegeven, de infiltratie en onttrekkingsgegevens zijn berekend.

Huidige situatie (Vergunningnummer 09N3276, d.d. 17 november 1983)							
Infiltratieplassen			Winputten				
Plas nr.	Peil (m +NAP)	Infiltratie m ³ per jaar	Putstreng	bkf)	okf	Aantal putten	Onttrekking m ³ per jaar
				(m +NAP)			
1	2,53	183.000	DELf 200	1,0	-5,1	30	223.000
2	2,57	228.000	PAN 7_300	0,5	-6,5	22	496.000
5	2,75	595.000	PPSERIE ₁	-1,0	-3,3	19	65.000
6	2,38	307.000	PPSERIE ₂	1,0	-10,0	32	747.000
7	2,81	933.000	PPSERIE ₃	1,0	-6,9	57	804.000
7a	2,80	135.000	RAND ₄₀₀	1,0	-6,0	24	156.000
8	2,25	239.000	RANDDELf	1,0	-6,3	32	665.000
9	2,71	327.000	RANDSOLL	1,0	-7,3	40	901.000
9a	2,60	435.000	SOLL ₆₀₀	1,0	-6,0	41	571.000
10	2,51	231.000					
11	2,08	230.000					
12	2,36	1.093.000					
Totaal		4,9.10 ⁶	Totaal			297	4,6.10 ⁶

Bkf/okf = bovenkant en onderkant van het filter, gemiddeld voor de putstreng.

Diameter van de filters 150 mm.

De meeste winputten onttrekken water uit het onderste deel van het eerste water-voerende pakket tussen NAP en NAP -7 m, dus onder het Hollandveen. Een groot deel van de winputten van de winstreng PPSERIE₃ en enkele putten van de winstrengen RAND₄₀₀, PAN_{7_300} en RANDDELf onttrekken ook water uit het bovenste deel van het eerste watervoerende pakket tussen maaiveld en NAP, dus boven het Hollandveen.

Parallel aan plas 9a en het gebied van plas 11 liggen nog oude winningsdrains, die thans niet meer in gebruik zijn. De drains gelegen op een diepte van ongeveer 1.00 m -mv zullen worden verwijderd.

Tabel 3 Maximale vergunningscapaciteiten infiltratie en terugwinning, huidige situatie en situatie na uitbreiding.

	Huidige situatie (vergunning nr. 09N3276, d.d. 17 november 1983)		Situatie na uitbreiding	
	Infiltratie in m ³ *	Onttrekking in m ³	Infiltratie in m ³	Onttrekking in m ³
Max. per etmaal	-	20.000 m ³	32.000 m ³	32.000 m ³
Max. per maand	-	500.000 m ³	800.000 m ³	8.00.000 m ³
Max. per jaar	-	5.000.000 m ³	8.000.000 m ³	8.000.000 m ³

* In de huidige vergunning zijn geen maximale capaciteiten voor infiltratie opgenomen.

Beschrijving voorgestane wijzigingen in het infiltratie- en onttrekkingssysteem

De onderhavige vergunningaanvraag betreft zowel een uitbreiding van de totale infiltratie en onttrekkingcapaciteit als het opheffen (regenereren) van enkele infiltratie en onttrekkingmiddelen volgens het Open Infiltratie Nieuwe Stijl (OINS) concept.

Het infiltratie- en onttrekkingssysteem heeft binnen het duingebied een groot effect op de grondwaterstanden en op de aanwezige natuurwaarden.

Herinrichting van de infiltratieplassen volgens het OINS-concept zal leiden tot een vergroting van de infiltratie- en winningscapaciteit en tot een verhoging van de daar aanwezige en potentiële natuurwaarden. Het infiltratie- en onttrekkingssysteem wordt geconcentreerd in één deel van het gebied, terwijl in het zuidelijk deel van het gebied infiltratieplassen en onttrekkingssystemen worden verwijderd om de invloed van de waterwinning op het duingebied te beperken.

Er worden ook puttenrijen aangelegd om de afstroming van infiltratiewater te beperken, hetgeen uit bedrijfsmatige, ecologische en milieueffecten gewenst is. Bij de herinrichting van de infiltratieplassen zullen hoogten en laagten in de plasbodems worden gecreëerd, zodat meer diversiteit in reliëf ontstaat. Oevers zullen worden afgevlakt en aanwezig slib zal worden verwijderd. De bestaande infiltratieplassen 9 en 9a worden niet heringericht omdat zij in het cultuurhistorische unieke en zeer kwetsbare walletjescomplex liggen.

De bouwstenen voor de herinrichting zijn:

- Opheffen van de infiltratieplassen plassen 1, 2 en 7a en opheffen van de puttenseries DELF200 en PPSERIE1 Hierdoor wordt de invloed van de waterwinning in dat deel van de duinen opgeheven.
- Inkorten van puttenserie PPSERIE2 en uitbreiden van puttenserie PAN7_300 en aanleg van PAN5_300. Hierdoor wordt afstroming van infiltratiewater in dat deel van de duinen geminimaliseerd.
- Uitbreiding van SOLL600 met een extra puttenrij, om de onttrekkingcapaciteit te vergroten.
- De bestaande infiltratieplassen 5, 6, 7, 8, 10, 11 en 12 zullen ten behoeve van natuurontwikkeling worden heringericht.
- Tussen de infiltratieplassen 8 en 11 zal een nieuwe plas (infiltratieplas 13) worden gegraven, om de infiltratiecapaciteit in dit deel van het duingebied te vergroten.
- Ten zuiden van plas 8, nabij het pompstation, liggen twee spoelwatervijvers. Naar verwachting zullen vanwege vernieuwing van de spoelwaterinstallatie deze vijvers niet meer nodig zijn. In de bij de aanvraag gevoegde tekeningen zijn deze spoelwatervijvers 'opgenomen' bij de herinrichting van infiltratieplas 8.

De bouwstenen voor het beheer zijn:

- Plaggen van de organische toplaag.
- Maaibeheer.
- Aanwezig naaldbos omzetten in loofbos.
- Verwijderen van rasters, zodat bestaande corridors worden verbreed of weggenomen, resulterend in een beter aaneengesloten begrazingsgebied.

In de bestuursovereenkomst 'Regeneratie waterwinduinen Meijndel en Berkheide' (1995) is een duidelijk verband gelegd tussen het opheffen van de winning te Ganzenhoek en de uitbreiding van de winning te Solleveld.

Wanneer de waterproductie in de Ganzenhoek wordt gestaakt, zal de capaciteit worden overgenomen door de (heringerichte) winning in Solleveld.

In verband met de kwetsbaarheid van het duingebied zullen werkzaamheden in de winterperiode worden uitgevoerd. Waarschijnlijk lukt het niet om in één winterseizoen alle aanpassingen gereed te hebben. Het uitvoeren van de hiervoren omschreven werkzaamheden voor het uitbreiden van Solleveld vergt enige tijd. Daarom is er in dit besluit een overgangperiode opgenomen om van de huidige vergunde debieten naar de nieuwe vergunde debieten te komen, waarin het verband met Ganzenhoek duidelijk aanwezig is.

In tabel 4 zijn de gegevens van infiltratieplassen en winputten na uitbreiding weergegeven. De infiltratie- en onttrekkingsgegevens zijn de in het MER berekende hoeveelheden. De vergunde en daadwerkelijk te infiltreren en te onttrekken hoeveelheden liggen lager: 8.000.000 m³ water per jaar.

Tabel 4. Gegevens van infiltratieplassen en winputten na uitbreiding

Situatie na wijziging							
Infiltratieplassen			Winputten				
Plas nr.	Peil (m +NAP)	Infiltratie m ³ per jaar	Putstreng	bkf (m + NAP)	okf	Aantal putten	Onttrekking m ³ per jaar
5 en 6	3,0	1.598.000	PAN 7 300	0,5	-6,5	28	1.007.000
7	3,0	1.597.000	PPSERIE2	1,0	-10,0	26	942.000
8	3,0	784.000	PPSERIE3	1,0	-6,9	57	1.318.000
9	3,0	477.000	RAND400	1,0	-6,0	24	346.000
9a	3,0	684.000	RANDDELF	1,0	-6,3	32	1.117.000
10	3,0	379.000	RANDSOLL	1,0	-7,3	40	1.206.000
11	2,2	436.000	SOLL600	1,0	-6,0	57	1.931.000
12	3,0	1.872.000	PAN5 300	1,0	-6,0	13	356.000
13	3,0	364.000					
Totaal		8.200.000	Totaal			277	8.200.000

Bkf/okf = bovenkant en onderkant van het filter, gemiddeld voor de putstreng.
Diameter van de filters: 150 mm.

Door de aanwezige infiltratieplassen in te richten volgens het OINS-concept zal de huidige infiltratie- en onttrekkingscapaciteit toenemen en zullen naar verwachting ook de natuurwaarden toenemen. Door het verplaatsen van de infiltratieplassen 1 en 2 en de winstrengen DELF200 en PPSERIE1 komt een deel van de duinen vrij van invloeden van de waterwinning, waardoor dit gebied als het ware aan de natuur wordt teruggegeven.

Er wordt in het gebied, na de herinrichting, evenveel water geïnfiltreerd als er wordt onttrokken. Toch vindt afstroming van infiltratiewater plaats. In de nieuwe situatie zal in noordoostelijke en in zuidoostelijke richting nog steeds afstroming optreden. De afstroming in zuidoostelijke richting zal ten opzichte van de huidige situatie sterk verminderen en zal door fijnregeling nog verder kunnen afnemen. De afstroming in noordoostelijke richting wordt opzettelijk in stand gehouden om te voorkomen dat een daar aanwezige verontreiniging naar het duingebied kan toestromen.

De kwaliteit van het infiltratiewater

DZH heeft in samenwerking met de provincie onderzoek gedaan naar de consequenties van het Infiltratiebesluit bodembescherming voor oppervlakte- en diepinfiltratie. Hierbij zijn stoffen geïdentificeerd die (naar verwachting) niet met eenvoudige zuiveringstechnieken tot concentraties beneden de toetsingswaarden van het Infiltratiebesluit bodembescherming uit het infiltratiewater verwijderd kunnen worden. Uit dit onderzoek bleek dat vooral bestrijdingsmiddelen en afbraakproducten daarvan probleemstoffen zijn.

Vervolgens heeft DZH in het kader van de bestuursovereenkomst onderzoek verricht naar de verspreiding van bestrijdingsmiddelen in de bodem als gevolg van oppervlakte-infiltratie. Bestaande onderzoeksgegevens van het infiltratiewater zijn hierbij geanalyseerd. Uit deze analyses blijkt dat een aantal bestrijdingsmiddelen vooral gedurende de zomerperiode de toetsingswaarden van het Infiltratiebesluit bodembescherming overschrijdt. Het gaat vooral om atrazine en diuron¹. Atrazine komt in de periode 1996 tot 1999 in concentraties tot tweemaal de toetsingswaarde (van 0,1 microgram per liter) in het infiltratiewater voor, diuron in concentraties tot 3,5 maal de toetsingswaarde². Een afbraakproduct van het bestrijdingsmiddel glyfosaat wordt in concentraties tot 2 microgram per liter in de periode van 1996 tot 1999 in het infiltratiewater aangetroffen. Isoproturon is in de jaren 1996 en 1997 in een concentratie tot 0,13 microgram per liter in het infiltratiewater aangetroffen.

De concentraties nutriënten in het infiltratiewater liggen beneden de streefwaarden voor grondwater.

Hydrologische effecten

De hydrologische effecten van de gewijzigde winning zijn berekend met het 3-dimensionaal grondwaterstromingsmodel Modflow. Met de programmamodule 'Density Package', is het zoet/zoutsysteem in de ondergrond nagebootst. Met 'Density Package' worden de dichtheidsverschillen aan de randen van het systeem meegenomen (het zoute water in de Noordzee, in de diepere watervoerende pakketten en onder de polders). Omdat het hele grondwatermodel sterk gestuurd wordt door stijghoogten en de stroming op de randen, wordt zo de stroming rond het infiltratie- en onttrekkingsstelsel nauwkeuriger berekend dan het geval zou zijn zonder toepassing van 'Density Package'.

Er zullen veranderingen optreden in de grondwaterstanden en veranderingen in kwel en infiltratie. Veranderingen in de diepe stijghoogten vinden niet plaats.

Eerste (of ondiepe) watervoerende pakket

De grootste effecten doen zich voor rond de infiltratieplassen en winputten als gevolg van het opzetten van de plaspeilen en het verlagen van de peilen in de winputten. Hierdoor neemt het verhang tussen de infiltratieplassen en de winputten toe.

¹ bij atrazine is een vermindering van de (mate van) overschrijding waar te nemen. Dit hangt waarschijnlijk samen met het verbod op toepassing van atrazine sinds 1993. Ook toepassing van diuron is inmiddels verboden.

² diuron valt onder bijlage II van het IB. Indien voor bijlage II stoffen dezelfde systematiek als voor bijlage I stoffen wordt toegepast, geldt voor diuron een toetswaarde van 0,1 microgram per liter.

Door het beperken van de overinfiltratie (er wordt thans meer geïnfilteerd dan onttrokken) treedt een verlaging van de grondwaterstand op langs de gehele zeereep, het aangrenzende duingebied van Monster en het poldergebied langs de Haagweg.

De verlaging in de grondwaterstand is het grootst rond de op te heffen infiltratieplassen 1 en 2. Hier vinden verlagingen plaats tot meer dan een meter direct bij de plassen.

De grondwaterstandverlaging buiten het duingebied is het grootst in de binnenduinrand en het poldergebied langs de Haagweg ten zuidoosten van de plassen 1 en 2.

Langs het zuidelijke deel van de Haagweg zijn, voor een strook van ongeveer 75 m bij 400 m grondwaterstandsverlagingen van 10 tot 20 cm berekend. Ten oosten van deze strook zijn voor een strook van nog eens circa 75 m breed verlagingen berekend van 5 tot 10 cm.

Langs het noordelijke deel van de Haagweg, ter hoogte van Camping Solleveld en landgoed Dorestad, is voor een strook van circa 50 m breed een grondwaterstandsverhoging berekend tot maximaal 5 cm.

Door handhaving van de huidige peilen in de putstrengen RANDDELF, RANDELL en RAND400 blijven effecten op de grondwaterstand grotendeels beperkt tot aan de Haagweg/Monsterseweg.

Door de instelling van peilen in de putstrengen langs de rand van Solleveld (RANDDELF, RANDELL en RAND400) nader af te stemmen op de nieuwe situatie (fijnregeling) kunnen effecten op de grondwaterstand verder worden beperkt.

Deze fijnregeling is in de voorschriften opgenomen.

Ter controle van de werkelijk optredende veranderingen in grondwaterstanden en stijghoogten is in de voorschriften bij dit besluit opgenomen dat de grondwaterstanden en stijghoogten in het eerste watervoerende pakket op diverse locaties regelmatig moeten worden waargenomen.

Tweede (of diepe) watervoerende pakket

Als gevolg van de herinrichting van de infiltratieplassen (het opzetten van peilen en een grotere infiltratie vanuit de plassen) zal volgens de berekeningen de wegzijging van het bovenste pakket naar het dieper gelegen tweede watervoerende pakket toenemen met 0,01 mm per dag (van 0,17 tot 0,18 mm per dag). Vlak boven het zoet/brak-grensvlak is de neerwaartse flux zo goed als nul.

De invloed van het gewijzigde infiltratie- en onttrekkingssysteem in het eerste watervoerende pakket op het tweede watervoerende pakket is dus nihil.

Beïnvloeding van het zoet/brak grensvlak

Voor het behouden van grondwatervoorraden van een goede kwaliteit is het van belang dat de grens tussen zoet en brak water niet ongunstig verschuift. Dit is ook een belang van de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland met het oog op de bedrijfszekerheid en duurzaamheid van de waterwinning.

De huidige grens tussen zoet en brak grondwater ligt op de locatie van de waterwinning tussen NAP -40 m en -60 m. De gemiddelde stijghoogte op dit grensvlak bedraagt circa NAP -0,2 m.

Wanneer het peil in de winputten continu lager zou zijn dan deze stijghoogte, dan zal het brakke grondwater zich op de lange duur naar boven naar de winputten verplaatsen.

Het handhaven van een hoger peil in de winputten, ten opzichte van de stijghoogte in het brakke grondwater, is een waarborg ter voorkoming van verzilting. In de huidige bedrijfsvoering wordt als minimum gemiddeld peil NAP +0,5 m in de winputten aangehouden. In de nieuwe situatie zal een lager peil in de winputten worden aangehouden met uitzondering van de strengen RAND400, RANDDELF en RANDSOLL, die het huidige peil houden. Het minimum gemiddelde peil in de winputten mag echter niet lager zijn dan NAP -0,2 m, zodat een neerwaartse stroming gegarandeerd is. Dit is in de voorschriften bij deze vergunning opgenomen.

In een calamiteitensituatie, waarbij wel winning plaatsvindt maar geen infiltratie, zal na vijf dagen het peil in de winputten met 0,8 m zijn verlaagd van NAP +0,5 m tot NAP -0,3 m. De neerwaartse stromingsrichting is dan (tijdelijk) omgekeerd. Volgens berekeningen is de opwaartse verplaatsing van het zoet/brak grensvlak maximaal enkele millimeters. Na afloop van de calamiteit zal in de reguliere situatie deze geringe verplaatsing worden hersteld. Een verziltingrisico als gevolg van calamiteuze situaties is derhalve niet aanwezig.

Ter controle van de in de praktijk optredende veranderingen zullen naast de twee bestaande zoutwachters, twee nieuwe zoutwachters worden geplaatst en gemonitord.

Of de in het MER en in het vorenstaande samengevatte gevolgen van de wijzigingen op Solleveld op zullen treden, zal met behulp van monitoring worden bijgehouden. De monitoring betreft zowel de hydrologie (stijghoogtes) als de invloed van de wijzigingen op de natuur en op de grondwaterkwaliteit. Op diverse locaties binnen en buiten de duinen zullen peilbuizen worden geplaatst, voorzover nog niet aanwezig, teneinde de stijghoogtes in de verschillende watervoerende pakketten te kunnen waarnemen. De peilbuizen zijn zodanig geplaatst dat de mate van beïnvloeding van de belangen van derden kan worden bepaald. Op een aantal locaties wordt met zoutwachters de diepte van het brakke grondwater gevolgd. Over deze monitoring wordt periodiek aan ons gerapporteerd. Dit is in de voorschriften bij deze vergunning opgenomen.

Gevolgen voor de betrokken belangen

Bebouwing

Ten zuidwesten van het wingebied Solleveld is binnen het invloedsgebied geen bebouwing aanwezig.

Ten zuidoosten van het wingebied Solleveld is binnen het invloedsgebied (in het poldergebied) wel bebouwing aanwezig. Het betreft zowel huizen als kassen. Ter plaatse van de bebouwing is berekend dat een verlaging van de gemiddelde grondwaterstand van maximaal 20 cm op zal treden als gevolg van met name het beëindigen van de infiltratie en onttrekkingen rond de infiltratieplassen 1 en 2. Voor 1970 waren de grondwaterstanden en stijghoogten ongeveer 1 m lager dan in de huidige situatie. Een daling van de grondwaterstand en stijghoogten met circa 20 cm valt binnen het traject van de historische minimale stijghoogten. Er is dus sprake van herbelasting van de ondergrond. Hiermee is in de zettingsberekening rekening gehouden.

Voor dit gebied is een zetting berekend van maximaal 0,04 cm. Over het algemeen wordt aangenomen dat zettingen groter dan 0,8 cm mogelijk tot schade aan bebouwing en infrastructuur kan leiden.

De berekende zetting is dusdanig gering (0,4 mm) en zodanig kleiner dan de grenswaarde van 0,8 cm dat er geen zettingschade is te verwachten.

De huizen in het gebied waar een grondwaterstandsverlaging is berekend zijn vermoedelijk allemaal op staal gefundeerd. Een deel van de huizen zijn van voor 1940, waarvan geen archief meer beschikbaar is. Het is mogelijk dat deze woningen op houten palen staan. Dit is echter onwaarschijnlijk omdat de woningen gebouwd zijn op een circa 18 m dik pakket duinzand.

De grondwaterstanden waren voor 1970 in dit gebied veel lager dan de nu berekende grondwaterstanden. Problemen met houten palen uit die tijd zijn niet bekend.

Ter hoogte van camping Solleveld en landgoed Dorestad, is een grondwaterstandsverhoging van circa 5 cm berekend. In dit gebied staan enkele gebouwen van het psychiatrisch ziekenhuis Bloemendaal.

Vanwege de geringe stijging is de kans op het onderlopen van kelders klein. Door verdere 'fijnregeling' van het peil in de winstreng RANDEZOLL kan de afstroming van infiltratiewater en/of regenwater en dus de berekende grondwaterstandsverhoging verder worden beperkt. Dit is in de voorschriften opgenomen.

Er wordt derhalve geen schade verwacht aan bebouwing.

Gevolgen voor de natuur, vegetatie

Grondwaterafhankelijke vegetatie

Het areaal aan ruigtekruidenvegetaties zal afnemen en het areaal voedselarme duinvalleivegetaties zal toenemen. Soorten van storingsmilieus worden vervangen door soorten van meer natuurlijke oevermilieus.

In de vochtige laagten in de directe omgeving van de infiltratieplassen worden verschillende rompgemeenschappen van het Dwergbiezenverbond (Nanocyperion) en Kleine zeggevegetaties (Caricion nigrae/Caricion davallianae) verwacht. Op de hogere delen gaat de vegetatie over in Duinpaardebloem-associatie (fragmentair Taraxaco-Galietum). Het oppervlak aan volledig ontwikkelde gemeenschappen van duinvalleien en vochtige duingraslanden is echter beperkt.

Aquatische vegetatie

Het verdiepen en schonen van de infiltratieplassen leidt tot een toename van de soortenrijkdom in de watervegetatie. In de plassen wordt een toename van vegetaties met Sterrenkroos, Schedefontijnkruid en Stijve waterranonkel verwacht. Door verwijdering van slib wordt een uitbreiding verwacht van gewenste soorten zoals Kranswieren, Kleine fonteinkruiden en Zilte waterranonkel. Plas 12 is hierop een uitzondering omdat zij te diep is om al het slib te kunnen verwijderen.

Droge duingraslanden (effecten maaien, plaggen en begrazing)

Het instellen van een maai-beheer zal leiden tot een daling van de trofiekklasse (voedselrijkdom) met één tot twee klassen. Er zullen meer lichtbehoevende, kenmerkende soorten van de daarbij behorende vegetatietypen (fragmentair Taraxaco-Galietum en Corynephorion canescentis) verschijnen.

Er zal vooral een toename zijn van algemene soorten van duingraslanden.

Het verwijderen van het verkitte organische materiaal leidt tot een ontwikkeling van open, schrale graslanden (Phleo-Tortuleum en fragmentair Violo-Cryneporetum).

In het gradiëntrijke duin achter de Zeereep kan door het stimuleren van verstuing goed ontwikkelde kalkminnende duingraslanden worden verwacht (Taraxaco-Galietum veri). In het overig deel van het begraasde gebied verloopt de vegetatieontwikkeling vergelijkbaar met die in de referentiesituatie, waarbij vooral de vegetatiestructuur is gewijzigd. De ruigtevegetaties met dominantie van Helm worden lager, waardoor planten met een relatief grote lichtbehoefte (duingrasland) zich weer kunnen vestigen.

Door de beheersmaatregelen zal het oppervlak van Riet- en Ruigtekruiden afnemen, terwijl het aandeel Grote zeggevegetaties toeneemt. Een deel van de Rietvegetatie zal vervangen worden door lage vegetaties van vochtige, basenrijke omstandigheden (mozaïek van Samolo-Littorelletum, Rompgemeenschap van het Hydrocotyle-Baldellion).

Beuken van landgoed Ockenrode en op de camping

Beuken groeien op droge plaatsen. Ter plaatste van de beuken wordt een verhoging van de grondwaterstand verwacht van maximaal 0,25 m. Hierdoor stijgt de grondwaterstand van 2,0 m naar 1,75 m beneden maaiveld, waarmee nog steeds sprake is van een droge standplaats. Er worden dus geen nadelige gevolgen voor de beuken verwacht.

Door de herinrichting van het gebied Solleveld neemt de vegetatiewaarde met 10% toe ten opzichte van de referentiesituatie. Door aanvullend beheer neemt deze nog eens toe met 21%. De totale voorspelde waardeverbetering voor vegetatie bedraagt daarmee 31% ten opzichte van de referentiesituatie.

Om de effectvoorspelling te kunnen toetsen aan daadwerkelijk optredende veranderingen is in de voorschriften een monitoring en evaluatieprogramma opgenomen.

Gevolgen voor de natuur, broedvogels

Het opheffen van de plassen 1, 2 en 7a geeft een relatief groot, ononderbroken duingebied, met een vergroting van het begrazingsgebied. Hiervan profiteren vooral vogels van Open Duin (vooral de Scholekster-groep) en Lage Struwelen (Roodborsttapuit-groep).

Door het maaien en plaggen van de verkitte toplaag vindt herstel plaats van de droge duingraslanden. Vooral de Roodborsttapuit-groep zal zich uitbreiden. Ook komen in en rond de plassen meer vogels van open water en vochtige graslanden voor. Het maaien van rietvegetaties leidt tot een lichte achteruitgang van vogels van rietlanden.

De verlofing van aanwezig naaldbos leidt niet tot grote veranderingen in de aantallen vogels van struwelen, bosranden en bossen.

Door de herinrichting van het gebied Solleveld neemt de waarde met 5% toe ten opzichte van de referentiesituatie. Door aanvullend beheer neemt deze nog eens toe met 6%. De totale waardeverbetering voor broedvogels bedraagt daarmee 11% ten opzichte van de referentiesituatie.

Om de effectvoorspelling te kunnen toetsen aan daadwerkelijk optredende veranderingen is in de voorschriften een monitoring en evaluatieprogramma opgenomen.

Ter voorkoming van verstoring van het broedseizoen moeten werkzaamheden die verstoring zijn buiten het broedseizoen worden uitgevoerd (winterperiode), dit is in de voorschriften opgenomen.

Gevolgen voor de natuur, overige fauna

Van de volgende zoogdieren is bekend dat ze in Solleveld voorkomen: Konijnen, Vossen, Egels, Bunzing, Wezel, Hermelijn, Water-, Bos- en Dwergspitsmuis en de Rosse Woelmuis. In de bossen bij Solleveld leven Eekhoorns. In holle bomen op Landgoed Ockenburg verblijven zeven vleermuissoorten Watervleermuis, Baardvleermuis, Rosse vleermuis, Dwergvleermuis, Grootoorvleermuis, Ruige Dwergvleermuis en Laatvlieger. Deze foerageren vooral in het open duingebied en komen vrij algemeen voor in duinen en oude bossen.

Van de reptielen en amfibieën komen de volgende soorten voor: Groene en Bruine kikker, Gewone Rugstreeppad, Kleine watersalamander en Duinhagedis. Deze soorten zijn kenmerkend voor open water met oeverbegroeiingen of open duin. Met name de Rugstreeppad en de Duinhagedis vertegenwoordigen een belangrijke natuurwaarde.

De Rugstreeppad wordt in de huidige situatie vooral in de omgeving van plassen die flauwe taluds hebben (plassen 1, 2 en 7a) waargenomen. Het zijn vooral deze plassen die bij de herinrichting zullen worden opgeheven wat tot negatieve effecten zou kunnen leiden. Er wordt niet verwacht dat hierdoor de soort uit Solleveld zal verdwijnen, aangezien de pad dan naar de andere plassen zal trekken. Deze zullen door de herinrichting van de oevers een positief effect hebben op het voorkomen van de soort. Wanneer de negatieve effecten worden afgezet tegen de positieve effecten wordt een uitbreiding van het leefgebied van de Rugstreeppad verwacht.

De Duinhagedis voelt zich met name thuis in licht geaccidenteerd terrein met verspreid liggende open zandige plekken. De Duinhagedis is niet afhankelijk van open water. De herinrichting van Solleveld heeft naar verwachting weinig effect op het voorkomen van de Duinhagedis. Het wijzigen van het bestaande beheer is wel van invloed. Met name door het plaggen zullen zandige plekken ontstaan die gunstig zijn voor de Duinhagedis.

Er wordt voor de diverse soorten zoogdieren, reptielen en amfibieën of geen effect of een lichte toename in het voorkomen van de soorten verwacht.

Om de effectvoorspelling te kunnen toetsen aan daadwerkelijk optredende veranderingen is in de voorschriften een monitoring en evaluatieprogramma opgenomen.

Gevolgen voor de natuur, monitoren

De veranderende natuurwaarden zullen op verschillende manieren worden gevolgd:

- vegetatiestructuur op basis van luchtfoto's en soortenlijsten voor deelgebieden met Tansley-schatting met als doel het effect van begrazing vast te stellen;
- jaarlijkse broedvogelkarteringen;
- jaarlijkse monitoring amfibieën en reptielen;
- natte vegetaties: periodiek waarnemen van drie raaien.

Direct na een ingreep zijn de effecten het grootst. Na verloop van tijd is een nieuwe stabiele situatie ontstaan en vinden veranderingen slechts langzaam plaats. De frequentie van meten zal naarmate de tijd verstrijkt daarom ook minder kunnen worden.

Daarom is in de vergunning opgenomen dat de meetfrequentie vanwege Gedeputeerde Staten en in overleg met de vergunninghoudster naar aanleiding van monitoringrapportages kan worden gewijzigd. Uitgebreid monitoren voordat de herinrichting heeft plaatsgevonden is niet zinvol, van de huidige situatie zijn voldoende gegevens bekend, uitgangspunt voor vergelijking van veranderingen na de herinrichting is de in het MER opgenomen beschrijving van de bestaande situatie. Daarom is in de voorschriften opgenomen dat monitoring pas na de herinrichting hoeft te starten.

De voorkomende zoogdieren zijn algemeen voorkomende soorten. De veranderende situatie heeft op deze nauwelijks invloed. Monitoring van deze soorten wordt daarom in het kader van deze vergunning niet nodig geacht. Ook de gevolgen voor de natuur van het aanvullend beheer zullen niet in het kader van deze vergunning worden gevolgd. Dit zal worden opgenomen in de vergunning die in het kader van de Natuurbeschermingswet voor de uitbreiding van Solleveld is vereist.

Landbouw

Aan de oostkant van de winning Solleveld wordt in de strengen RANDDELF en RANDELL (parallel aan de Haagweg) een constant peil van NAP +0,1 m gehanteerd, om te voorkomen dat in het achterliggende kassengebied schade optreedt door beïnvloeding van de grondwaterstanden. In de nieuwe situatie zullen deze peilen onveranderd blijven. Dit is in de voorschriften opgenomen.

In het poldergebied zuidelijk van Solleveld worden als gevolg van het opheffen van de infiltratieplassen 1 en 2, grondwaterstandsverlagingen berekend. In dit gebied komen glastuinbouwbedrijven voor met vollegrondsteelt. Ter plaatse van deze kassen, met een kasoppervlak van circa 2 ha, wordt een grondwaterstandsverlaging berekend van maximaal 15 cm.

Dit gebied heeft de bodemtype 'Enkeerdgrond' met een humuslaag van 50 à 60 cm op een zandige ondergrond. De grondwatertrap is IV, hetgeen betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand 40 à 60 cm beneden maaiveld ligt en de gemiddelde laagste grondwaterstand 80 à 100 cm beneden maaiveld.

De berekende grondwaterstandsverlaging van 15 cm zal bij dit type bodem niet tot droogteschade door toename van het vochttekort leiden.

Er wordt derhalve geen schade verwacht aan de landbouwbelangen.

Ter controle van daadwerkelijk optredende grondwaterstandsveranderingen zullen peilbuizen regelmatig worden gemeten. Dit is in de voorschriften opgenomen.

Milieu

In het gebied Ockenburg ligt parallel aan de kust een aantal puinduinen die is opgebouwd uit bouw- en sloopafval en vuilverbrandingslakken. Aan de noordkant van de winning Solleveld, in de winstreng RAND400, wordt daarom een constant peil gehandhaafd, dusdanig dat er een geringe afstroming van het infiltratiewater in noordoostelijke richting plaatsvindt. Dit is in de voorschriften opgenomen.

Er zijn verder geen verontreinigingen binnen het invloedsgebied bekend.

Zeewering

De afmetingen van de primaire waterkering (zeewering) mogen niet worden aangetast. Het afvoeren van zand binnen 600 m van de Rijksstrandpalenlijn is niet toegestaan. Uitbreiding van Solleveld dient derhalve met een gesloten grondbalans te worden uitgevoerd.

Het vrijkomende duinzand, afkomstig van de herinrichting van de infiltratieplassen en het graven van plas 13, wordt gebruikt voor de ophoging van het maai-veld tussen de plassen 10 en 11 en voor het creëren van eilandjes in de plassen. Verder wordt dit zand benut om de bodemdikte van infiltratieplas 12 op te hogen. Het slib en het afgeplagde bodemmateriaal zal worden afgevoerd. Er vinden geen zettingen plaats en dus wordt de waterkerende hoogte van de zee-wering niet aangetast. Er wordt derhalve geen schade verwacht aan de zee-wering.

Andere grondwateronttrekkingen

In het invloedsgebied van de onttrekking van de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland zijn bij ons geen onttrekkingen van derden bekend. Van negatieve beïnvloeding van onderhavige onttrekking van de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland op onttrekkingen van derden is derhalve geen sprake.

Oppervlaktewaterhuishouding

In het poldergebied ten zuiden en zuidoosten van Solleveld verandert de toevoer naar het oppervlaktewater. Langs de Haagweg, ter hoogte van de plassen 5 en 6 stijgt het waterbezwaar als gevolg van een toename van de kwel. Langs de Haagweg, ter hoogte van de op te heffen plassen 1 en 2 daalt het waterbezwaar. De stijging ter hoogte van de plassen 5 en 6 wordt gecompenseerd door de daling ter hoogte van de plassen 1 en 2.

In het gebied 't Geestje daalt het waterbezwaar; dit levert geen probleem op. Vergeleken bij het huidige waterbezwaar van de boezem, zijn de veranderingen nihil.

Op grond van de geringe effecten worden geen veranderingen in de waterkwaliteit van het oppervlaktewater verwacht.

Toetsing aan het provinciaal beleid

Drinkwaterbeleid

Met het op Solleveld onttrokken water kan de DZH, in combinatie met andere winningen, in voldoende mate water voor haar voorzieningsgebied produceren. In de onderhavige vergunning is opgenomen dat de hoeveelheid water die nodig is bij de productie van drinkwater deel uitmaakt van de vergunde hoeveelheid te onttrekken grondwater. Onderhavige vergunning is dus in overeenstemming met het provinciale beleid inzake de drinkwatervoorziening.

Grondwaterbeleid

De vergunning voorziet in het compensatieverlies dat bij regeneratie van Ganzenhoek optreedt en het voorziet in het zoveel mogelijk terugbrengen van de nadelige invloed van de oppervlakte-infiltratie en grondwaterwinning op de aangrenzende natuurwaarden van het gebied. Door herinrichting van de infiltratieplassen wordt tevens een verbetering van de daar aanwezige natuurwaarden bewerkstelligd.

Wijziging van de bestaande oppervlakte-infiltratie en winning in Solleveld voldoen dus aan de beleidsuitgangspunten van het Waterhuishoudingsplan.

Waterkwaliteitbeleid

Het water dat in Solleveld wordt geïnfilteerd voldoet voor een aantal bestrijdingsmiddelen niet aan de normen van het Infiltratiebesluit bodembescherming.

De maximumconcentraties van enkele bestrijdingsmiddelen in het infiltratiewater overschrijden de toetsingwaarden meer dan eens per jaar met 100% of meer. In Solleveld is reeds in 1970 gestart met de infiltratie van oppervlaktewater. De kwaliteit van het geïnfiltreerde water is in de loop der jaren sterk verbeterd, echter niet zodanig dat de kwaliteit van het infiltratiewater aan de toetsingswaarden van het Infiltratiebesluit bodembescherming en de streefwaarden voor grondwater voldoet. Hiertoe zou een vergaande aanvullende voorzuivering noodzakelijk zijn. Onder een aantal voorwaarden en voor een beperkt tijdvak staan wij overschrijdingen toe.

De infiltratie en onttrekking in Solleveld zal zodanig worden ingericht dat slechts circa 3% van het geïnfiltreerde water niet meer wordt onttrokken. Een deel van deze afstroming vindt doelbewust plaats, om verontreiniging van het onttrokken water door een aantal puinduinen die in het gebied Ockenburgh en parallel aan de kust liggen, te voorkomen. Het percentage afstromend water wordt door middel van metingen en rekenmodellen bepaald, dit kan echter nog niet zo nauwkeurig. Rekening moet worden gehouden met een maximale onnauwkeurigheid van 10%. Rekening houdend met deze onnauwkeurigheid is in de voorschriften opgenomen dat 87% van het infiltratiewater moet worden teruggewonnen.

Met de hernieuwde inrichting wordt, ondanks uitbreiding van de capaciteit, het percentage infiltratiewater dat niet wordt onttrokken met meer dan de helft terug gebracht. Een onderzoek naar de gevolgen van de infiltratie voor de kwaliteit van de bodem en het planmatig beëindigen met opheffing van eventuele nadelige gevolgen is in deze vergunning voorgeschreven.

Op basis van de beleidsuitgangspunten die geformuleerd zijn in de beleidsnotitie 'Maatwerk bij de toepassing van het Infiltratiebesluit Bodembescherming bij verlening en herziening van vergunningen voor oppervlakte- en diepinfiltratie in Zuid-Holland' DZH is onder begeleiding van een ambtelijke begeleidingsgroep, waarin de provincie en Stichting Duinbehoud zijn vertegenwoordigd, gestart met de uitvoering van maatregelen om aan de voorwaarden van de bestuursovereenkomst te voldoen. Over de voortgang van de te nemen maatregelen is regelmatig door de DZH aan de begeleidingsgroep gerapporteerd. De begeleidingsgroep blijft gedurende de looptijd van de bestuursovereenkomst een belangrijke rol spelen in het volgen van de uitvoering van de maatregelen en het beoordelen van de effecten van deze maatregelen. Om het doel van de bestuursovereenkomst te bereiken zijn in de overeenkomst een aantal onderzoeken en maatregelen opgenomen. Deze zijn ingedeeld in een viertal projecten voor de gebieden Meijendel, Berkheide en Solleveld (Monster). Het gaat hierbij om de volgende projecten.

- Installatie Microzeven.
- Preventieve Maatregelen.
- Verspreidingsonderzoek.
- Compenserende en Mitigerende Maatregelen.

Deze projecten zijn lopende en er vinden allerlei onderzoeken plaats, de situatie zal tot 2016 worden belicht. De gewijzigde situatie van Solleveld komt dus in dat kader aan de orde. Uit onderzoek dat is verricht in het kader van het opstellen van een Plan van Aanpak Preventieve Maatregelen, is gebleken dat een belangrijk deel van de bestrijdingsmiddelen die de norm van het Infiltratiebesluit bodembescherming overschrijden afkomstig is uit het stroomgebied van de Maas.

Het is (nog) niet mogelijk te voorspellen of met de door de DZH te nemen preventieve maatregelen in 2016 aan de normen van het Infiltratiebesluit bodembescherming zal worden voldaan. Monitoring van de kwaliteit van het in te nemen water maakt dan ook onderdeel uit van het Plan van Aanpak preventieve maatregelen. Ten aanzien van projecten in het kader van de Compenserende en Mitigerende maatregelen is sprake van een totaal-pakket van positieve en negatieve effecten in de drie duingebieden (Meijendel, Berkeheide en Solleveld) van de DZH en dus niet specifiek aan Solleveld alleen te koppelen.

Omdat DZH vooralsnog aan de voorwaarden uit de genoemde bestuursovereenkomst voldoet, zijn in de voorliggende vergunning geen eisen opgenomen die betrekking hebben op Preventieve Maatregelen, Verspreidingsonderzoek, Compenserende en Mitigerende Maatregelen. Dat houdt in dat de kwaliteit van het infiltratiewater en de monitoring van de verspreiding van bestrijdingsmiddelen en nutriënten niet in deze vergunning zijn voorgeschreven.

Wel is in de vergunning opgenomen dat:

- de DZH jaarlijks dient te rapporteren over de kwaliteit van het infiltratiewater en ontwikkelingen daarin;
- het percentage afstromend infiltratiewater een bepaalde norm niet mag overschrijden;
- het percentage afstromend infiltratiewater gecontroleerd en gerapporteerd dient te worden;
- voor beëindiging van de infiltratie DZH een plan ter goedkeuring dient over te leggen waarin wordt aangegeven op welke wijze de nadelige gevolgen van de infiltratie worden opgeheven.

De installatie van microzeven is ook in de vergunning opgenomen, omdat ze als technisch onderdeel van de voorzuivering deel uitmaakt van de vergunning-aanvraag.

In de bestuursovereenkomst is tevens opgenomen dat bij breuk van de gemaakte afspraken de provincie Zuid-Holland de vergunningen voor de genoemde gebieden zal wijzigen.

Op grond van het Infiltratiebesluit bodembescherming en het provinciaal beleid dient schade die ontstaat door infiltratie van (voorgezuiverd) oppervlaktewater bij **beëindiging** te worden opgeheven. In het kader van de bestuursovereenkomst zijn vergaande afspraken gemaakt over compensatie van de schade aan bodem en vegetatie als gevolg van de kwaliteit van het infiltratiewater. Het gaat hierbij om schade die optreedt zolang het oppervlakte-infiltratiesysteem in bedrijf is. Bij het uit bedrijf nemen van dit systeem, dient schade aan de bodem, voorzover daar dan sprake van is en voorzover dit redelijkerwijs kan worden verlangd, te worden opgeheven. Om hiertoe een goede afweging te maken dient DZH een inventarisatie van de eventueel opgetreden schade een voorstel voor het opheffen van de schade in een herinrichtingsplan ter goedkeuring bij ons in te dienen

In dit herinrichtingsplan dient tenminste aandacht te worden besteed aan:

- overschrijdingen van de streefwaarden voor bodem (inclusief grondwater)³;
- aantasting van het reducerend vermogen van de bodem;
- aantasting van het oorspronkelijke bodemprofiel;
- aantasting van de oorspronkelijke geomorfologische situatie.

Het opheffen van de schade dient zodanig plaats te vinden dat andere bij het grondwaterbeheer betrokken belangen niet onevenredig worden geschaad. Indien schade niet redelijkerwijs kan worden opgeheven dienen mogelijkheden tot compensatie onderdeel te zijn van het herinrichtingsplan.

Dit is in de voorschriften van deze vergunning opgenomen. Dit geldt zowel voor de thans uit gebruik te nemen infiltratieplassen als voor het resterende project in de toekomst.

Als onderdeel van het opheffen van de schade dient in ieder geval de sliblaag uit de infiltratieplassen te worden verwijderd, het oorspronkelijk bodemprofiel zoveel mogelijk te worden hersteld evenals de oorspronkelijke maaiveldhoogtes.

Uitbreiding van de wincapaciteit vindt plaats door op een kleiner oppervlak meer water te infiltreren en te onttrekken. Hierdoor kunnen plas 1 en plas 2 buiten gebruik worden genomen. Schade aan het oorspronkelijke bodemprofiel en de geomorfologie dient in het kader van het op te stellen herinrichtingsplan te worden hersteld. Dit plan dient in overleg met ons te worden opgesteld en behoeft onze goedkeuring. Uit onderzoek is gebleken dat in het achterblijvende infiltratiewater sporen van bestrijdingsmiddelen kunnen zitten en licht verhoogde nitraatgehaltes. Schade als gevolg hiervan kon echter niet eenduidig worden aangetoond. Maatregelen om deze schade op te heffen kunnen dan ook vooralsnog achterwege blijven. In het kader van de bestuursovereenkomst dient de kwaliteit van bodem en grondwater ter plaatse van plas 1 en plas 2 te worden gemonitord. Mocht uit dit onderzoek blijken dat er wel degelijk sprake is van aantoonbare schade, dan dient deze schade alsnog te worden opgeheven.

Conclusie voor wat betreft de toepassing van het Infiltratiebesluit bodembescherming:

Er wordt niet voldaan aan de eisen van het Infiltratiebesluit bodembescherming voor wat betreft de maximaal toelaatbare concentraties van stoffen in het infiltratiewater.

Door IBC-maatregelen kan de afstroming van infiltratiewater en verspreiding buiten het infiltratiegebied in de ondergrond in voldoende mate worden tegengegaan. Binnen de grenzen van het infiltratiegebied kan verontreiniging voorzover die ontstaat na de inwerkingtreding van deze vergunning in voldoende mate worden opgeheven.

Onderzoek naar preventieve maatregelen, verspreidingsonderzoek en compenserende en mitigerende maatregelen vinden reeds plaats in het kader van de bestuursovereenkomst en daarom niet in de voorschriften bij deze vergunning opgenomen.

Het maatschappelijk belang van deze infiltratie/onttrekking is vanuit het drinkwaterbelang en vanuit het natuurbelang evident aanwezig.

³ voor macroparameters, nutriënten en zware metalen (en arseen) dienen als streefwaarden die concentraties te worden gehanteerd die van nature in het duingebied te Solleveld voorkomen

Natuurbeleid

Bij de uitbreiding van de waterwinning zullen drie infiltratieplassen (plassen 1, 2 en 7a) met aan de plassen gerelateerde winputten worden opgeheven. In het centrale deel van de winning wordt een extra infiltratieplas gecreëerd (plas 13). Daar waar nu nog infiltratiewater afstroomt zal dit bij de herinrichting door het bijplaatsen van winputten zoveel als mogelijk worden beperkt.

Bij de uitbreiding van de waterwinning worden de infiltratieplassen ecologisch ingericht door het verwijderen van voedselrijk slib uit de plassen, afgraven oevers zodat de plassen natuurlijker in het duin worden ingepast (natuurlijker bewegende oeverlijn, verbreding en afvlakken) en het aanbrengen van hoogten en laagten in de infiltratieplassen.

Aanvullende beheersmaatregelen zijn gericht op het creëren en instandhouden van standplaatsen van open lage duin(vallei)vegetaties die niet worden begraaasd. Hiertoe wordt een maaibeheer voor verruigde vegetaties ingesteld. Waar nodig wordt de organische en verklitte toplaag afgeplagd.

Aanwezig naaldbos zal worden omgezet in loofbos. Met deze aanvullende beheersmaatregelen wordt een grote natuurwinst bereikt. Begrazing draagt bij aan het ontstaan van een gevarieerd landschap, met kenmerkende vegetaties voor droge, ontkalkte duinen. Door het opheffen van drie infiltratieplassen en de bijbehorende onttrekkingsputten c.q. winststrengen worden bestaande corridors verbreed of weggenomen. Hierdoor wordt een beter aaneengesloten begrazingsgebied gecreëerd. In dit gebied wordt ruimte gegeven voor natuurlijke processen. Na de herinrichting zijn er twee infiltratieplassen minder, zijn er negentien onttrekkingsputten minder en is het ruimtebeslag van de waterwinning afgenomen met 6 ha.

Hiermee wordt voldaan aan de uitgangspunten van het provinciaal natuurbeleid.

Ontvangen adviezen en bedenkingen

Samenvatting van het ontvangen advies van de Commissie voor de Milieueffect-rapportage

De commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. Toch heeft de commissie gemeend enkele opmerkingen te moeten plaatsen. De commissie hoopt met de aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. Deze aanbevelingen hebben betrekking op:

A. de beschermde status van het gebied

De commissie adviseert, omdat het gebied is aangemeld als Habitatsrichtlijn-gebied, om bij de besluitvorming de vragen uit het volgende stappenschema expliciet te beantwoorden en daarbij tevens in te gaan op aanvullende opmerkingen en vragen van de commissie.

1. Bestaat er zekerheid dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast? De commissie geeft hierbij aan dat volgens haar het MER voldoende informatie bevat over de huidige toestand van het milieu, de autonome ontwikkeling hiervan en de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven.
2. Als die zekerheid niet bestaat, zijn er dan alternatieve oplossingen denkbaar die de zekerheid wel kunnen geven? De commissie geeft ook hierbij aan dat volgens haar het MER voldoende informatie bevat over de huidige toestand van het milieu, de autonome ontwikkeling hiervan en de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven.

3. Bestaan er dwingende redenen van groot belang om het project te rechtvaardigen indien aantasting van de natuurlijke kenmerken plaatsvindt en bij 'ontstentenis' van alternatieve oplossingen? De commissie is van mening dat er informatie ontbreekt over de noodzaak van de uitbreiding van Solleveld. Ook na aanvullende informatie die de DZH op 9 december 2000 heeft verstrekt, vraagt de commissie zich af of het denkbaar is dat de afzet in 2010 maximaal op het niveau van 1990 terechtkomt, waarbij de bruto productie, exclusief de uitbreiding van Solleveld, deze afzet kan dekken.
 4. Welke compenserende maatregelen worden getroffen indien het project wordt uitgevoerd? De commissie is van mening dat een deel van de beheersmaatregelen die in de vergunningaanvraag zijn beschreven niet als compensatie zouden mogen worden gezien, omdat gezien de status van het gebied verwacht mag worden dat beheersmaatregelen ook in de autonome ontwikkeling worden toegepast.
- B. de vergravingschade
- De commissie adviseert om na te gaan of de vergravingschade kan worden beperkt door de bovenste lagen van de afgegraven grond terug te zetten.

Reactie op advies van de Commissie voor de Milieueffectrapportage

- Het door de commissie gegeven stappenplan is in de besluitvorming verweven. Wij zijn van mening dat de natuurlijke kenmerken van het gebied in positieve zin zullen worden beïnvloed. Het gebied vertoont nu kenmerken van een gebied dat voor de waterwinning in gebruik is. Na de beoogde herinrichting is het ruimtebeslag dat voor de waterwinning overblijft geringer. Er wordt dus een deel van het gebied aan de natuur teruggegeven. Het gebied waar de waterwinning aanwezig blijft, krijgt door de herinrichting van de infiltratieplassen ook een grotere natuurwaarde. Er is, ten opzichte van de huidige situatie derhalve geen sprake van aantasting van natuurwaarden, maar van vergroting van natuurwaarden. De eerste twee vragen van het stappenplan zijn hiermee beantwoord. Omdat er geen aantasting van natuurlijke kenmerken plaatsvindt is de derde vraag uit het stappenplan eigenlijk niet aan de orde. Toch zullen wij ingaan op hetgeen de commissie zegt over de noodzaak van de uitbreiding van Solleveld. Uitbreiding van Solleveld is gekoppeld aan het stoppen van de waterwinning in Ganzenhoek en de regeneratie van de natuur in Ganzenhoek. Uitbreiding van Solleveld levert naast natuurwinst in Ganzenhoek, op Solleveld zowel natuurwinst als vergroting van de productiecapaciteit op, en voldoet daarmee aan ons beleid om de bestaande en potentiële mogelijkheden voor productie en transport van drinkwater optimaal in te zetten. Vraag vier van het stappenplan gaat in op natuurcompensatie, een belangrijk punt indien bij realisatie van een project natuurwaarden verloren gaan. Aangezien het onderhavige project gepaard gaat met natuurwinst, achten wij natuurcompensatie niet aan de orde.
- In het MER staat dat voor UMX de vergravingschade netto 0% is. Dat wil zeggen dat er op bepaalde plekken evenveel positieve invloed is als er op andere plekken negatieve invloed is. Bij de herinrichting van de infiltratieplassen zal het slib van de plasbodems worden verwijderd. Het bodemprofiel is verrijkt met voedingsstoffen als gevolg van de infiltratie met niet voorgezuiverd boezemwater. Het niet verwijderen van deze sliblaag zou een verruigde vegetatie opleveren en natuurontwikkeling vertragen.

Bij andere vergravingen lijkt ons het terugzetten van de bovenste laag niet zinvol en zelfs contraproductief, omdat de gevolgen van de vergraving slechts van tijdelijke aard zijn.

Samenvatting van de ontvangen bedenkingen in de brief van de heer N.J. Bootsma, mede ondertekend door 34 omwonenden.

In de termijn die daarvoor is gesteld is door ons een brief ontvangen met bedenkingen tegen ons voorgenomen besluit om vergunning te verlenen voor het uitbreiden en wijzigen van de bestaande combinatie van infiltratie van voor-gezuiverd oppervlaktewater en onttrekking in Solleveld in de gemeente Monster. De brief is ondertekend door een aantal omwonenden. In bijlage 4 zijn de namen van de ondertekenaars opgenomen.

Men heeft bezwaar tegen het verlenen van de gevraagde vergunning omdat men van mening is dat de vergunning niet of onvoldoende de belangen van bewoners, bedrijven en de zeewering waarborgt, de vergunning eenzijdig vanuit natuurbelang is opgesteld, de beheersing van nadelige gevolgen flinterdun en discutabel is en omdat niet voorzien is in het tussentijds bijsturen van de infiltratie en onttrekking. Hieronder worden de bezwaren puntsgewijs samengevat, waarbij dezelfde indeling wordt gebruikt als in de brief is aangehouden.

Informatie

- Er is nooit met de omwonenden over de wijziging van deze vergunning gesproken.
- Onderliggende stukken, rapporten, berekeningen, uitgangspunten, randvoorwaarden en veldmetingen waren niet bij de terinzagelegging in Monster beschikbaar. Feitelijk was de vergunning pas op 2 januari 2003 in plaats van 16 december 2002 in te zien.
- Men noemt het plan ingrijpend, waarbij op enkele honderden meters van huizen en bedrijven een 'muur' van water wordt opgetrokken.

Aanleiding

- De voorgestane uitbreiding van de onttrekking met 3.000.000 m³ per jaar dient ter vervanging van de te beëindigen onttrekking van 2.500.000 m³ per jaar op de locatie Ganzenhoek. De onderbouwing ontbreekt waarom de uitbreiding op Solleveld 500.000 m³ groter is dan de te vervangen capaciteit op Ganzenhoek.

Natuur

- Door de voorgestane wijzigingen zal de natuur op Solleveld erop vooruitgaan. Onduidelijk is waarom de in de vergunning voorgestelde maatregelen niet op Ganzenhoek worden toegepast.

Beleid

- Het beleid van de provincie is om de waterwinning in de duinen op termijn af te bouwen en als er waterwinning plaatsvindt dan volgens de methode van diepinfiltratie. Nu zal er vergunning gegeven worden voor uitbreiding van de winning in de duinen met oppervlakteinfiltratie. Als de provincie deze gelegenheid niet aangrijpt om dingen te veranderen, wanneer dan wel?

Alternatieven

- Er zijn geen alternatieven onderzocht. Gewezen wordt op de zoetwatermeren en op het waterwinbedrijf in de Biesbosch.

Water

- Er is geen rekening gehouden met de neerslag die op het gebied valt en die ook afstroomt naar de lager gelegen gebieden.

Calamiteit

- Ook een situatie waarbij de pompcapaciteit door bijvoorbeeld een stroomstoring geheel of gedeeltelijk uitvalt, is een calamiteit. Hiervoor is in de vergunning geen voorziening opgenomen.
- Er wordt niet aangegeven hoe zal worden omgegaan met schade die als gevolg van de winning optreedt.
- De situatie die na een calamiteit van vijf dagen optreedt is niet helder.

Looptijd van de vergunning

- De looptijd van de vergunning is niet aangegeven en het is niet duidelijk hoe de vergunningverlener in de tijd met de vergunning om wil gaan.
- Het is niet duidelijk hoe bij nadelige invloed de vergunning wordt aangepast.
- Er is niet aangegeven hoe vergunningverlener op termijn de beleidsuitgangspunten wil verwezenlijken.

Monitoring

- Het is ondoenlijk de vergunning te begrijpen zonder daarbij over een gedetailleerde kaart te kunnen beschikken.
- Het is niet juist dat het waterleidingbedrijf zelf de peilbuizen opmeet en daarover aan de provincie rapporteert.
- De opnamefrequentie is niet goed.
- De metingen dienen aan betrokkenen te worden toegezonden.

Zeewering

- Er is niet getoetst op de Wet op de waterkering, terwijl met name de voorste duinenrij een belangrijke waterkerende functie heeft. Er dient zeer voorzichtig met het aanleggen van verstuivingen te worden omgegaan.
- DZH is nu al bezig met vergravingen en het aanleggen van verstuivingen. Er wordt dus wel degelijk schade berokkend aan de zeewering.

Schade

- In tegenstelling tot wat er in de vergunning staat, is er wel degelijk sprake van overlast door kwelwater bij huizen en bedrijven.

Conclusie

- In de vergunning worden de belangen van bewoners, bedrijven en de zeewering niet of onvoldoende gewaarborgd.
- De vergunning is zeer eenzijdig, geredeneerd vanuit het natuurbelang, opgesteld.
- De beheersing van nadelige gevolgen is flinterdun en zelfs discutabel waar het gaat om waarneming door het bedrijf zelf.
- In tussentijds bijsturen van de bedrijfsvoering is in de vergunning niet voorzien.
- Er is sprake van een 'carte blanche' vergunning.

Overige

Er worden in de brief nog bladzijdegewijs bedenkingen tegen de te verlenen vergunning gegeven. Punten die hierbij aan de orde komen en die nog niet in het bovenstaande zijn genoemd, zijn:

Algemeen

- Een uitleg van wat IBC-maatregelen zijn, ontbreekt.
- Het is onduidelijk wat het OINS-concept inhoudt.
- De considerans is niet bij het ontwerpbesluit ter inzage gelegd.
- De verwijdering van sliblagen zou vergunningplichtig moeten worden gemaakt.
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen het omzetten van naaldbos in loofbos. Loofbomen zijn minder geschikt vanwege het zoute milieu en de arme grond. En naaldbossen zorgen voor houtproductie.

Hydrologie

- De infiltratie en onttrekking dient niet op basis van modelberekeningen maar op basis van gemeten grondwaterstanden te worden geregeld.
- Het is niet juist dat verweking en zandvoerende grondwaterstromen niet in de beschikking zijn meegenomen.
- Men is tegen het voorschrift waarin aangegeven is dat gerekend over een periode van drie jaar, de hoeveelheden geïnfiltreerd en onttrokken water gelijk dienen te zijn.

Waterkwaliteit

1. Er dienen hardere eisen gesteld te worden aan de kwaliteit van het te infiltreren water.
2. In de vergunningseisen staat niets over de kwantitatieve opname van de verspreiding van de in het infiltratiewater opgeloste stoffen in de ondergrond.
3. Er is geen norm gesteld voor het percentage afstromend water.
4. Voorschrift 9, over het meten en registreren van de afstroming van het infiltratiewater is onduidelijk en klopt niet.
5. DZH dient zich niet aan een bestuursovereenkomst te houden, maar wel aan de wet. De in de bestuursovereenkomst gemaakte afspraken dienen in de vergunning te worden opgenomen.

Reactie op de ontvangen bedenkingen in de brief van de heer N.J. Bootsma, mede ondertekend door 34 omwonenden.

Hieronder geven wij een reactie op de door omwonenden ingediende bedenkingen. Ook hier gebruiken wij dezelfde indeling als in de brief is aangehouden.

Informatie

- De wijzigingen die deze vergunning voor andere belangen met zich mee brengt, waren voor ons geen reden om omwonenden hierover speciaal in te lichten. De verwachting is dat de wijziging en de uitbreiding van de infiltratie en onttrekking geen noemenswaardige gevolgen buiten het duingebied hebben. De verwachte grondwaterstandsverandering buiten de duinen zijn minimaal. Het informeren van omwonenden is daarom volgens de standaard-procedure van de Algemene wet bestuursrecht verlopen. Eerst heeft de vergunningaanvraag met onderliggende stukken, zijnde de milieueffect-rapportage ter inzage gelegen, waarna een hoorzitting heeft plaatsgevonden. Vervolgens heeft het ontwerp-besluit van de vergunning ter inzage gelegen, waarbij gelegenheid was te verzoeken om een hoorzitting.

- Op de zitting na de terinzagelegging van het MER zijn geen belanghebbenden geweest, om een hoorzitting na de terinzagelegging van het ontwerpbesluit is niet gevraagd.
- De informatie over waar, wanneer en welke stukken ter inzage liggen is door ons gepubliceerd in de Staatscourant en in de plaatselijke huis-aan-huisbladen. De gemeenten waar de terinzagelegging heeft plaatsgevonden, hebben wij verzocht de bedoelde stukken gedurende de aangegeven termijnen ter inzage te leggen. Bij het ter inzage leggen van het ontwerpbesluit is bovendien gevraagd de bijbehorende vergunningaanvraag met onderliggende stukken voor de terinzagelegging bij het ontwerpbesluit te voegen. Het feit dat de Kerstperiode binnen de termijn van terinzagelegging viel, was voor ons geen aanleiding om de in de wet gestelde termijn van terinzagelegging te verlengen. Aangezien gebleken is dat bij de terinzagelegging van het ontwerpbesluit de bijbehorende kaarten en de bijbehorende vergunningaanvraag niet mede ter inzage zijn gelegd, hebben wij besloten het ontwerpbesluit voor een tweede keer ter inzage te leggen. Wij menen daarmee voldoende gelegenheid aan omwonenden te hebben gegeven zich over deze vergunningaanvraag te laten informeren.
- Door de wijziging en uitbreiding van de infiltratie en onttrekking op Solleveld treedt er een aantal wijzigingen in de grondwaterstanden op. De infiltratieplassen en de onttrekkingsputten worden op een zodanige manier in het terrein geplaatst dat de invloed naar de buiten de duinen gelegen gronden zo gering mogelijk is. Het peil van enkele infiltratieplassen wordt ten opzichte van de bestaande situatie weliswaar enkele decimeters verhoogd, maar door een reeks onttrekkingsputten te plaatsen tussen de infiltratieplassen en de duinrand, blijft de invloed van deze wijzigingen voornamelijk beperkt tot het duingebied.

Aanleiding

- Inderdaad dient de uitbreiding van de capaciteit op Solleveld ter vervanging van de te beëindigen onttrekking op de locatie Ganzenhoek. De reden dat de uitbreiding op Solleveld groter is dan de te beëindigen capaciteit in Ganzenhoek heeft een andere reden. Deze is verwoord in de paragrafen 'Behoefteprognose en dekking' en 'Drinkwaterbeleid'. In het verleden werden de vergunde hoeveelheden door de waterleidingbedrijven gehanteerd als de maximaal aan het net te leveren hoeveelheden drinkwater. In de bestaande vergunning is niets vermeld over de hoeveelheid water die nodig is bij de bereiding van drinkwater. Ons beleid is erop gericht om ook de hoeveelheden grondwater die nodig zijn bij de bereiding van drinkwater in de vergunning op te nemen. Om 7.500.000 m³ drinkwater per jaar aan het net te kunnen leveren is een onttrekking nodig van 8.000.000 m³ per jaar.

Natuur

- Uit onderzoek is gebleken dat in de duingebieden Meijendel en Berkheide goede mogelijkheden zijn voor regeneratie van natuur, terwijl deze mogelijkheden voor Solleveld nagenoeg ontbreken. Het plan is daarom om Ganzenhoek waterwin-vrij te maken en ten behoeve van de natuur te herinrichten. Hoewel de potentiële mogelijkheden voor natuurontwikkeling voor Solleveld geringer zijn, levert het herinrichten van de infiltratie en onttrekkingsmiddelen op Solleveld wel natuurwinst op.

Beleid

- In het ontwerpbesluit dat ter inzage heeft gelegen, was het beleid inzake de relatie tussen de duinen, natuurontwikkeling en waterwinning niet goed verwoord. De tekst is op dit punt aangepast. De tekst in het ontwerpbesluit was gebaseerd op het beleid dat was verwoord in het Waterhuishoudingsplan. Naast het Waterhuishoudingsplan werd verwezen naar uitvoeringsplannen en convenanten met de bedrijfstak. Inmiddels is er tijdens het proces van vergunningverlening het Beleidsplan Milieu en Water 2000-2004 (oktober 2000) en het Grondwaterbeheersplan (maart 2001) vastgesteld. Het beleid inzake het grondwaterbeheer en het drinkwaterbeleid is een voortzetting van het beleid uit het Waterhuishoudingsplan. Ons beleid is erop gericht de waterwinning in duingebieden zo optimaal mogelijk te af te stemmen op het realiseren van een gedempt-dynamisch duinlandschap. Wij streven naar een dusdanige grondwatersituatie dat regeneratie van natuur- en landschapswaarden mogelijk is en blijft en er geen verdere aantasting van natuur- en landschapswaarden optreedt.

De voorgestane wijziging en uitbreiding van de infiltratie en onttrekking op Solleveld voldoet hieraan omdat de natuurwaarden zullen toenemen en de potenties van het gebied voor de lange termijn niet worden aangetast. Dat ook een uitbreiding niet tot grotere schade aan natuur en landschap leidt, komt onder andere doordat het gebied intensiever en effectiever wordt gebruikt, waardoor het mogelijk is om in een kleiner duingebied meer drinkwater te produceren.

Alternatieven

- Wij onderschrijven het uitgangspunt van het waterleidingbedrijf om selfsupporting te zijn. Het bedrijf zal dus voldoende drinkwater moeten produceren om zijn eigen voorzieningsgebied van drinkwater te voorzien. DZH maakt nu gebruik van het zuiverend vermogen van het duinzand om van oppervlaktewater drinkwater te produceren. Ook als het water uit de Zuidhollandse meren als grondstof zou worden gebruikt, blijft de filtering door het duinzand noodzakelijk.

Water

- Gelijktijdig met het indienen van de vergunningaanvraag is een milieueffect-rapportage ingediend. In dit rapport zijn de resultaten gepresenteerd van het voor deze vergunningaanvraag uitgevoerde onderzoek. Bij de berekeningen die hierbij zijn uitgevoerd is uiteraard wel rekening gehouden met de neerslag die op het gebied valt. In het achtergronddocument van het MER is aangegeven dat voor het duingebied een neerslag van 1 mm per dag is gehanteerd. Ook in het bij de vergunningaanvraag gevoegde rapport 'Uitbreiding waterwinning Solleveld, Vergunningaanvraag' van mei 2000 wordt ingegaan op de waterbalans van het gebied.

Calamiteit

- In het ontwerpbesluit was inderdaad niet ingegaan op het geheel of gedeeltelijk uitvallen van de onttrekkingsputten. DZH beschikt over een noodaggregaat; indien door een stroomuitval de pompen stilvallen, wordt vrijwel direct de noodstroomvoorziening ingeschakeld. Dit is in het besluit in de betreffende paragraaf toegevoegd.

- In het ontwerpbesluit was niet aangegeven hoe wordt omgegaan met schade die als gevolg van de waterwinning optreedt. Wij achten dit niet nodig omdat dit wettelijk is geregeld. In hoofdstuk IV van de Grondwaterwet is aangegeven hoe hier mee dient te worden omgegaan. Gelet op de bij de aanvraag gevoegde onderzoeksresultaten verwachten wij overigens niet dat er schade aan andere belangen zal optreden.
- Uit de bij de aanvraag gevoegde stukken blijkt dat de effecten vijf dagen na het stoppen van de infiltratie beperkt zijn. De grondwaterstand zal bij landgoed Dorestad circa 1,5 cm zijn gedaald en aan de Haagweg ter hoogte van plas 1 en 2 circa 0,1 cm (MER-rapport hoofdstuk 6.4.11).

Looptijd van de vergunning

- Aan de vergunning is geen beperkte tijdsduur verbonden. De vergunning blijft dus gelden tot dat hij wordt ingetrokken. In de paragraaf 'aandachtspunten' is aangegeven wanneer de vergunning kan worden ingetrokken. Indien daar aanleiding toe is, zullen wij daartoe stappen ondernemen. Mede daarom is in de voorschriften opgenomen dat de effecten van de infiltratie en onttrekking dienen te worden gemonitord. Belangrijk hierbij is overigens wel dat wij altijd een afweging moeten maken tussen meerdere belangen. De belangen van de openbare drinkwatervoorziening zullen wij altijd moeten afwegen tegen de belangen van derden.
- In de voorschriften is opgenomen dat de vergunninghouder de effecten van de infiltratie en de onttrekking dient te monitoren. Over de resultaten dient aan ons te worden gerapporteerd. Indien de resultaten daartoe aanleiding geven, zijn wij bevoegd de vergunning te wijzigen. De voorschriften zijn zodanig gewijzigd dat wij op basis van de monitoringsresultaten niet alleen de waarnemingsfrequentie kunnen wijzigen maar dat wij ook indien de waarnemingen niet overeenkomstig de verwachtingen zijn het infiltratie en onttrekkingsregime kunnen laten aanpassen.
- Het verwezenlijken van onze uitgangspunten omtrent het gebruik van het duingebied voor de bereiding van drinkwater is afhankelijk van diverse factoren. Indien er nieuwe technieken voorhanden zijn voor de bereiding van drinkwater die voldoen aan de eisen die wij daaraan stellen, zullen wij zeker in overweging nemen of het maatschappelijk belang vraagt om het intrekken van deze vergunning. Dit is verwoord in de paragrafen 'Provinciaal beleid' en 'Aandachtspunten'. Aangezien nu nog niet te voorspellen is wanneer zich nieuwe technieken voordoen, kunnen wij hier nog niet op vooruitlopen.

Monitoring

- Dat de vergunning niet zonder kaartmateriaal te begrijpen is, is duidelijk. Daarom horen bij de vergunning ook twee kaartbijlagen en is de vergunning samen met de vergunningaanvraag en de daarbijbehorende stukken ter inzage gelegd.
- In de meeste door ons verleende vergunningen voor grondwateronttrekkingen zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot het waarnemen van grondwaterstanden en stijghoogtes van het grondwater in de diepere watervoerende pakketten. De vergunninghouders zijn verantwoordelijk voor het naleven van deze voorschriften. Of zij de waarnemingen zelf verrichten of dat zij dit uitbesteden aan anderen is aan hen. De DZH heeft voor haar bestaande vergunningen reeds een uitgebreid meetnet van peilbuizen dat zij zelf waarneemt en onderhoud.

Tot nu toe heeft dat geen problemen gegeven en is er geen aanleiding geweest om te twifelen aan de juistheid van de door het bedrijf geregistreerde gegevens. Overigens is het zo dat wij ambtenaren hebben aangewezen die belast zijn met de controle op het naleven van de vergunningsvoorschriften. Deze ambtenaren bezoeken regelmatig de vergunninghouders en controleren of de voorschriften worden nageleefd. Het waarnemen van enkele grondwaterstanden en stijghoogtes van het grondwater in de diepere watervoerende pakketten maakt veelal deel uit van een dergelijk controlebezoek. Wij hebben dan ook geen enkele reden om te twifelen aan de correctheid van de door het bedrijf te registreren gegevens en achten het niet nodig om in de voorschriften op te nemen dat de waarnemingen door een onafhankelijke instantie moeten worden uitgevoerd.

- De opname frequentie is conform hetgeen gebruikelijk is bij grondwater onderzoek. Vooralsnog zien wij geen reden om gebruik te maken van waarnemingsbuizen waarin 'continue' wordt gemeten.
- De Grondwaterwet kent geen toezending van de meetgegevens aan omwonenden. De gegevens die het bedrijf volgens de voorschriften aan ons toe dient te zenden zijn echter wel openbaar en kunnen dan ook op verzoek worden ingezien.

Zeewering

- Het toetsen aan de Wet op de waterkering is, hoe belangrijk dat ook is, niet aan de orde in de vergunning in het kader van de Grondwaterwet. Het gebied Solleveld ligt binnen het hoogheemraadschap van Delfland. In de Keur en de legger zeewering van het hoogheemraadschap is een aantal bepalingen ter bescherming van de zeewering opgenomen. De belangrijkste bepaling voor de uitbreiding van Solleveld betreft het ontgravingsverbod: het is verboden in buiten- en binnenduinen grond af te voeren. Ook zijn in het Keur bepalingen opgenomen over verstuiving, begrazing en graafwerkzaamheden. In het MER wordt aangegeven dat dergelijke werkzaamheden in overleg met het hoogheemraadschap zullen geschieden.
- De werkzaamheden die in het duingebied tijdens of rond de terinzagelegging van het ontwerpbesluit plaatsvonden (december 2002, januari 2003), zijn het verwijderen van het voormalig fietspad, het verwijderen van grind-, puin- en asfaltresten uit het gebied en het verwijderen van restanten (fundering) van bebouwing langs de schelpweg en hebben niets te maken met de werkzaamheden die uit deze vergunning voortvloeien. DZH heeft gemeld wel degelijk een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet te hebben voor de reeds uitgevoerde werkzaamheden.

Schade

- Bij ons was niet bekend dat er langs de Haagweg reeds schade als gevolg van wateroverlast optreedt. Wel is bekend dat de laatste jaren in de provincie Zuid-Holland op meerdere, andere plaatsen aan de binnenduinrand wateroverlast optreedt. Of deze wateroverlast een gevolg van de activiteiten van de DZH is, is niet eenvoudig te zeggen. Uit onderzoeken naar wateroverlast elders in de provincie is gebleken dat de toegenomen hoeveelheid neerslag de laatste jaren op diverse plaatsen heeft geleid tot wateroverlast. Uit de bij de vergunning-aanvraag gevoegde MER blijkt dat ten oosten van de Haagweg de grondwaterstandsverhoging geringer is dan 5 cm.

Door het 'fijnregelen' van het peil in de buitenste reeks onttrekkingsputten ('randsoll' de 'win-streng' parallel aan de Haagweg) kan deze grondwaterstandsverhoging verder worden beperkt. De wijziging en de uitbreiding van Solleveld brengen dus geen noemenswaardige grondwaterstanden ter plaatse van de Haagweg met zich mee. De kwelverandering ter plaatse van de bebouwing aan de Haagweg bedraagt -0,1 à +0,1 mm per dag. Als gevolg van deze zeer geringe wijzigingen in de hydrologische situatie wordt geen schade verwacht. Desalniettemin achten wij het verstandig enkele peilbuizen aan de oostzijde van de Haagweg bij te plaatsen, zodat de grondwaterstroming ter plaatse beter kan worden gemonitord. In voorschrift 8a hebben wij daartoe het plaatsen van twee extra peilbuizen opgenomen.

Conclusie

- Wij zijn van mening dat de belangen van derden voldoende zijn gewaarborgd. Aan de vergunning zijn diverse voorschriften verbonden met betrekking tot het monitoren en onderzoeken van de effecten voor andere bij het grondwater betrokken belangen. Indien deze monitorings- en onderzoeksresultaten daartoe aanleiding geven, zijn wij bevoegd de vergunning geheel of gedeeltelijk in te trekken.
- In de vergunning hebben wij een zo goed mogelijke afweging gemaakt van de diverse belangen. Gezien de ligging van Solleveld in de duinen, speelt de natuur hierin inderdaad een grote rol. Maar ook andere belangen als bebouwing, landbouw, milieu, zeewering, andere grondwateronttrekkingen en de oppervlaktewater huishouding hebben bij de besluitvorming een rol gespeeld.
- Zoals gezegd achten wij het waarnemen van grondwaterstanden en stijghoogtes van het diepere grondwater door de vergunninghouder zelf geen bedreiging voor de betrouwbaarheid van de monitoringsresultaten.
- Naar verwachting zijn de effecten van de wijziging en de uitbreiding van Solleveld voor andere belangen zeer gering. Uit de monitoringsresultaten zal blijken of deze voorspelling correct is geweest. De vergunninghouder dient jaarlijks en voor sommige onderzoeken vijfjaarlijks, aan ons over deze resultaten te rapporteren. Deze rapporten dienen in overleg met ons te worden opgesteld. Indien de effecten voor andere belangen in grote mate afwijken van hetgeen voorspeld was, zal in die rapporten hier aandacht voor gevraagd worden zodat bijsturing mogelijk is. Voorschrift 12c is hierop aangepast.
- De vergunninghouder dient zich aan de voorschriften te houden die aan de vergunning zijn verbonden. De ambtenaren die belast zijn met de controle op het naleven van de vergunningsvoorschriften zullen hier dan ook op toezien. De voorschriften zijn uitgebreid met betrekking tot het wijzigen van het infiltratie en onttrekkingsregime zodra de waarnemingen daar aanleiding toe geven. Er is dus geen sprake van een 'carte blanche'-vergunning.

Overig, algemeen

- In de considerans van de ontwerpbesluit is slechts summier ingegaan op IBC-maatregelen en op het OINS-concept. Een (ontwerp)besluit is ons inziens niet de geschikte plaats om uitgebreider op dergelijke zaken in te gaan. Ter verduidelijking vermelden wij hier nog dat IBC staat voor Isoleren, Beheersen en Controleren.

- Onze besluiten bestaan doorgaans uit twee onderdelen. Het eerste deel, de considerans, bestaat uit de tekst waarin we onze overwegingen weergeven om tot de beslissing te komen de gevraagde vergunning te verlenen, het tweede deel bestaat uit de vergunning met de daaraan verbonden voorschriften.
- Of het afgraven van sliblagen vergunningplichtig zou moeten zijn, is een afweging die niet thuis hoort in de vergunning die in het kader van de Grondwaterwet voor de infiltratie en onttrekking wordt verleend. Het afgraven van gronden kan overigens vergunningplichtig zijn in het kader van de provinciale verordening ontgrondingen. Voor het afgraven van de sliblagen in samenhang met de herinrichting van de infiltratieplassen in het kader van natuurontwikkeling en voor het graven van de nieuwe infiltratieplas nummer 13 is geen vergunning noodzakelijk krachtens de Ontgrondingenwet en de Ontgrondingsverordening Zuid-Holland.
- Naaldbomen komen van oorsprong niet in het Nederlandse duingebied voor. Vanuit natuurbelang is een vegetatie gewenst van soorten die wel van oorsprong in de duinen voorkomen. Van nature komen er ook loofbossen in de duinen voor. Het klimaat in de duinen is dus geen bezwaar. Dat naaldhout tevens houtproductie oplevert is bijzaak en mag volgens ons niet als doel worden gezien.

Overig, hydrologie

- De modelberekeningen zijn een hulpmiddel om de gevolgen van een bepaalde ingreep te voorspellen. In het verleden zijn diverse metingen van grondwaterstanden en stijghoogtes van het diepere grondwater verricht. Deze waarnemingen zijn gebruikt bij het modelleren en bij het ijken van het gemaakte model. Met behulp van het model is het infiltratie en onttrekkingssysteem als het ware ontworpen. In de voorschriften bij deze vergunning zijn waarnemingen voorgeschreven om de werkelijke optredende grondwaterstanden en stijghoogtes van het diepere grondwater te meten. In de voorschriften van het ontwerpbesluit was al opgenomen welke peilen er in de onttrekkingputten dienen te worden gehandhaafd. In het definitieve besluit is aanvullend opgenomen welke peilen er in de infiltratieplassen dienen te worden gehandhaafd.
- De duinen vormen een natuurlijke barrière tussen de Noordzee en het polderland van Nederland. Ook van nature ligt het maaiveld in het duingebied hoger dan het naastliggende binnenland. De neerslag die op de duinen valt zorgt voor een natuurlijke opbolling van het grondwater in de hoger gelegen duinen. Het hoogteverschil tussen duinen en het achterland is echter niet van dien aard dat zandvoerende grondwaterstromen kunnen optreden. De randdrain ten oosten van de infiltratieplassen houdt de grondwaterstand op een constant peil. Het grootste niveauverschil in grondwaterstanden wordt dus in het duingebied overbrugd.
- Het voorschrift om over een periode van drie jaar gelijke hoeveelheden te infiltreren en te onttrekken is bedoeld om de waterbalans in het duingebied op orde te houden. Hierbij speelt niet alleen de kwantiteit van het grondwater een rol, maar ook de kwaliteit. Het is immers ook van belang dat de hoeveelheid zoet grondwater in stand wordt gehouden. In de voorschriften is nu ook opgenomen welke peilen er in de infiltratieplassen dienen te worden nagestreefd. Hiermee wordt bereikt dat er in natte periodes minder dan gemiddeld en in droge periodes meer dan gemiddeld wordt geïnfilteerd.

Tevens wordt hiermee bereikt dat er een zo constant mogelijke grondwater-situatie ontstaat. Bovendien is de periode van drie jaar vergroot naar vijf jaar. Dit omdat er gelet op de meteorologie regelmatig drie natte of drie droge jaren achter elkaar voorkomen. Een periode van drie jaar kan daarom te kort zijn om dit evenwicht te bereiken.

Overig, waterkwaliteit

1. De voorschriften in de beschikking van Solleveld zijn een nadere uitwerking van de afspraken uit het IB-convenant tussen Gedeputeerde Staten en Duinwaterbedrijf Zuid-Holland, daarom is het convenant niet aan de beschikking toegevoegd als zijnde een onderdeel van de besluitvorming voor de grondwaterwetvergunning 'Solleveld'. In het convenant is afgesproken dat een tijdelijke overschrijding van de IB-normen is toegestaan tot 2016. Een voortgangsverslag over de laatste stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het IB-convenant is op verzoek te ontvangen (provincie Zuid-Holland, bureau Natuur). De eisen met betrekking tot de kwaliteit van het te infiltreren water zijn ons inziens dus hard genoeg.
2. In voorschrift 9 staan de voorschriften en de te meten parameters voor het afleiden van de kwantitatieve opname van de verspreiding van de opgeloste stoffen in de ondergrond.
3. In de paragraaf **Waterkwaliteitbeleid** van de beschikking staat (pagina 26/42) uitgelegd dat de infiltratie van Solleveld zodanig wordt ingericht dat slechts 3% van het geïnfilterde water niet meer wordt onttrokken. In het Ockenburggebied bevinden zich enkele puinvelden. Om te voorkomen dat verontreinigingen afkomstig van deze puinvelden in het drinkwaterwinveld terechtkomen is ervoor gekozen doelbewust een afstroming plaats te laten vinden. In de modelberekeningen zit een onnauwkeurigheid van circa 10%. Uitgaand van deze onnauwkeurigheid is in de voorschriften opgenomen dat 87% van het infiltratiewater moet worden teruggewonnen. Hiermee is een norm gesteld voor het percentage afstromend water. De norm die op pagina 27 van de beschikking wordt genoemd is dus 3% + 10% model-onnauwkeurigheid.
4. In voorschrift 9 is beschreven welke parameters worden gemeten voor het afleiden van de mate van afstroming. De hoeveelheid afstroming van het infiltratiewater wordt op indirecte wijze bepaald, omdat de debieten van grondwater nooit in de bodem bepaald kunnen worden. De indirecte bepaling van de afstroming wordt bepaald door de grondwaterkwaliteit in een aantal filters te meten. Uit de grondwaterkwaliteit kan worden bepaald of sprake is van infiltratiewater of natuurlijk duinwater. Door de ruimtelijke spreiding van de filters en de eventuele veranderingen in de grondwaterkwaliteit kan vervolgens de afstroming berekend kan worden.
5. Het provinciaal bestuur heeft gekozen voor het afsluiten van een IB-convenant met de DZH. Wij zijn van mening dat met de uitvoering van de afspraken uit het convenant het milieu in voldoende mate wordt beschermd. De extra gelden voor investeringen in technische voorzorgsmaatregelen kunnen momenteel bij DZH rendabeler besteed worden in preventieve maatregelen, zodat mogelijke prijsstijgingen van drinkwater beperkt kunnen blijven.

Samenvatting van de ontvangen bedenkingen in de brief van de heren P. Verhage en B. Hameter

In deze brief worden aanvullend op de eerste brief bedenkingen ingebracht tegen het voorgenomen besluit. De punten die in deze brief worden genoemd zijn:

- De grondwaterstand ter plaatse van de hun woningen zal 5 cm stijgen. Deze stijging kan tot 0 cm worden gereduceerd, maar de DZH is hiertoe niet verplicht.
- De toekomstige effecten moeten in historisch perspectief worden geplaatst. Door de huidige infiltratie van de DZH is de grondwaterstand al gestegen ten opzichte van de oorspronkelijke grondwaterstand. Drainage houdt de grondwaterstand nu kunstmatig laag.
- Door het infiltreren van water in de duinen wordt het bergend vermogen van de duinen kleiner. Met de huidige hoeveelheid neerslag is dit een probleem. De hoeveelheid te infiltreren water dient juist kleiner te worden om het bergend vermogen van de duinen te vergroten.
- De neerslag die op de duinen valt, stroomt af naar de zee en naar de polder. Door de stijgende zeespiegel zal in de toekomst meer water naar de polder afstromen. Op dit effect dient nu al geanticipeerd te worden.
- In de toekomst zal het gebied achter de Haagweg, dat nu voornamelijk uit kassen bestaat, plaatsmaken voor woningbouw. Als de huidige drainage in het kassengebied stopt, zal de grondwaterstand ter plaatse van de huizen aan de Haagweg verder stijgen.
- Het waterwingebied is door open water gescheiden van de achterliggende polder. Dit open water ligt echter achter de Haagweg, zodat de huizen deel uit maken van het duinsysteem en niet van de polders.
- In de vergunning dient gewaarborgd te zijn dat het meten van de effecten onder onafhankelijk toezicht en dat handhaving door de provincie Zuid-Holland of een andere derde plaatsvindt.
- In de milieueffectrapportage zijn alleen de effecten op flora en fauna onderzocht. Ook de effecten op de omgeving dienen te worden onderzocht.

Gezien de genoemde punten wordt gevraagd om de vergunning niet onder de huidige voorwaarden te verlenen. Verzocht wordt om zeker te stellen dat men geen extra hinder of schade zal lijden als gevolg van de vergrote productiecapaciteit. Tevens wordt verzocht om de huidige overlast die veroorzaakt wordt door de infiltratie c.q. de gewijzigde omstandigheden sinds de start ervan te elimineren. Men geeft verder in de brief een aantal suggesties hoe dit bereikt zou kunnen worden.

Reactie op de ontvangen bedenkingen in de brief van de heren P. Verhage en B. Hameter

Hieronder geven wij een reactie op de heren Verhage en Hameter ingediende bedenkingen. Wij houden hier dezelfde indeling als bij de bedenkingen is aangehouden.

- Met het rekenmodel is een stijging van de grondwaterstand ter plaatse van de Haagweg berekend van circa 5 cm. Bij de modelberekeningen is nog geen rekening gehouden met de 'fine-tuning' die in de praktijk zal plaatsvinden. In de vergunningsvoorschriften is opgenomen dat de vergunninghouder door het afstellen van de peilen in de onttrekkingsputten de invloed naar de omgeving dient te minimaliseren. Dit instellen gebeurt onder andere op basis van de meetgegevens.

Om tegemoet te komen aan de zorgen van de bewoners worden in het definitieve besluit extra waarnemingsputten voor het meten van de grondwaterstand voorgeschreven.

- Het historisch verloop van de grondwaterstanden geeft een grillig beeld. De natuurlijke grondwaterstanden worden beïnvloed door zowel de onttrekking en infiltratie in de duinen als het verlagen van de grondwaterstanden in de achterliggende polders. De grondwateronttrekking en de verlaging van de grondwaterstanden in de polder zorgden voor een relatieve verlaging van de grondwaterstanden, de infiltratie voor een relatieve stijging. Thans is aan de orde om de wijzigingen die in het infiltratie en onttrekkingsregime plaats gaan vinden, zo min mogelijk effecten op de omgeving te laten hebben. Met de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden, wordt dit bereikt.
- Het verminderde bergend vermogen van de duinen wordt opgevangen door in periodes dat er veel neerslag valt minder te infiltreren. Als er veel nuttige neerslag valt wordt er minder geïnfiltrerd en als er weinig neerslag valt wordt er meer geïnfiltrerd. Door het infiltreren van water wordt als het ware de aanvulling van het grondwater zo constant mogelijk gehouden. Met de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden, wordt dit bereikt.
- Indien in de toekomst het gemiddelde zeeniveau stijgt bij gelijkblijvende polderpeilen zal er minder water naar zee afstromen. Dit water komt ten goede aan de zoetwatervoorraad in het duingebied. Door de hoeveelheid te infiltreren water niet alleen op de hoeveelheid nuttige neerslag maar ook op peilen in de infiltratieplassen af te stemmen, wordt voorkomen dat de afstroming naar de polders toeneemt. Indien er meer grondwater in het duingebied blijft, wordt er - vergelijkbaar met de situatie dat er veel neerslag valt - minder geïnfiltrerd. Met de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden, wordt dit bereikt.
- Bij wijziging van het grondgebruik in de polder zal rekening moeten worden gehouden met de optredende grondwaterstanden. Als de grondwaterstanden nu met drainage kunstmatig laag worden gehouden, zal dat bij een gewijzigd grondgebruik in de toekomst ook aan de orde moeten zijn.
- De conclusie dat de huizen aan de Haagweg deel uitmaken van het duin-systeem en niet in de polder liggen is correct. De huizen staan dan ook hoger dan het achterliggende polderland. De beïnvloeding van de grondwaterstand ter plaatse van de huizen aan de Haagweg wordt voornamelijk zo gering mogelijk gehouden door het regelen van de peilen in de onttrekkingsputten die geheel ten oosten van de infiltratieplassen liggen.
- Het feit dat de vergunninghouder zelf verantwoordelijk is voor de uitvoering van de vergunningsvoorschriften is ook in de eerste brief als bedenking genoemd. Onze reactie op dit punt staat reeds in de vorenstaande reactie op die eerste brief, waarnaar wij hier korthedshalve verwijzen.
- Het milieueffectrapport, waarin de resultaten van het onderzoek naar de effecten op natuur en milieu zijn weergegeven, is een onderdeel van de vergunningaanvraag. In het rapport 'Uitbreiding waterwinning Solleveld, vergunningaanvraag', dat eveneens onderdeel is van de vergunningaanvraag wordt ingegaan op de effecten van de voorgestane wijzigingen op andere belangen. In hoofdstuk 3 van dit rapport worden de effecten beschreven voor bebouwing en infrastructuur, landbouw, oppervlaktewaterhuishouding en andere onttrekkingen. Wij zijn van mening dat aan deze andere aspecten daarmee voldoende aandacht is besteed.

Wij hebben gemeend om naar aanleiding van de ontvangen bedenkingen de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden op een aantal punten te wijzigen. Het aangeven van te handhaven peilen in de infiltratieplassen is daar een voorbeeld van. Ook is het netwerk van peilbuizen om de grondwaterstanden te monitoren uitgebreid. Met de voorschriften die nu aan de vergunning zijn verbonden, zal er naar verwachting geen extra hinder of schade door de wijzigingen van de infiltratie en winning voor andere belangen optreden. De daadwerkelijk optredende hydrologische veranderingen en de effecten daarvan op andere belangen zullen worden gemonitord. De resultaten van deze monitoring zullen regelmatig aan ons worden gerapporteerd. Indien de effecten wezenlijk anders zijn dan nu voorspeld en als er tegen de verwachting in schade aan derden ontstaat, heeft de vergunninghouder de plicht om deze schade te voorkomen danwel te vergoeden. De belangen van derden zijn hiermee voldoende gewaarborgd.

MER-evaluatie

Op grond van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer dient ons College een evaluatie uit te voeren die zich richt op de milieugevolgen van de betrokken activiteit, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen.

De artikelen 7.40 en 7.41 van de Wet milieubeheer regelen dat degene die de activiteit onderneemt, verplicht is desgevraagd alle medewerking te verlenen en dat ons college, als bevoegd gezag, een verslag opstelt van het onderzoek en dit rondzendt c.q. bekendmaakt.

Voorts dient op grond van artikel 7.37, tweede lid van de Wet milieubeheer in het besluit te worden aangegeven op welke termijn het onderzoek als bedoeld in artikel 7.39 zal worden verricht.

Beleid provincie Zuid-Holland

Op 18 maart 1997 hebben wij een Plan van aanpak 'Evaluatie met me(e)rwaarde' aangenomen. Uitgangspunt in dit Plan is dat het uitvoeren van een MER-evaluatie zoals omschreven in vorengenoemde artikelen van de Wet milieubeheer een meerwaarde moet opleveren. Deze meerwaarde kan uitgedrukt worden in de doelen van de MER-evaluatie. Deze doelen zijn een controle-, een kennis- en een communicatiedoel.

Bij de beantwoording van de vraag of wij een MER-evaluatie zullen uitvoeren zoals omschreven in genoemde artikelen zullen wij per doel aangeven of het relevant is voor het betreffende project.

Wanneer geen enkel doel of slechts een beperkt aantal aspecten van een doel relevant zijn, kunnen wij besluiten dat geen MER-evaluatie zal worden uitgevoerd op de wijze zoals de wet dat voorschrijft. Ook kan het zijn dat andere evaluatieve instrumenten (bijvoorbeeld de evaluatie van een vergunning) invulling (kunnen) geven aan (aspecten) van gebruiksdoelen en dat op deze wijze toch voldaan wordt aan de in artikel 7.39 van de Wet milieubeheer opgenomen wettelijke verplichting om te evalueren.

Dit beleid is bevestigd in de door ons College op 13 maart 2001 voorlopig vastgestelde Handreiking voor selectieve MER-evaluatie.

Doelen MER-evaluatie Solleveld

Voor de uitbreiding van de oppervlakte-infiltratie in Solleveld zullen wij aan de hand van de drie genoemde doelen nagaan of de in de Wet milieubeheer beschreven MER-evaluatie een meerwaarde heeft.

1. Controledoel

Het controledoel van een MER-evaluatie heeft betrekking op het controleren van (grote) negatieve effecten. De optredende effecten van de uitbreiding van de oppervlakte-infiltratie hebben met name betrekking op het grondwaterbeheer en de natuur.

De verwachting is dat de effecten op het grondwaterbeheer niet groot zullen zijn. De invloed op de grondwaterstand buiten het gebied waar water geïnfiltrteerd en gewonnen wordt is gering. Daar waar van enige invloed sprake is, wordt een natuurlijke grondwaterstand gerealiseerd. Binnen het gebied waar geïnfiltrteerd en gewonnen wordt, zijn de effecten groter. Het betreft hier echter een gebied waar reeds lange tijd water gewonnen wordt, waardoor dit gebied minder gevoelig is voor de effecten van de uitbreiding. Aan de vergunning die in het kader van de Grondwaterwet wordt verleend, worden voorschriften verbonden ter bescherming van bij het grondwaterbeheer betrokken belangen. In de voorschriften wordt een uitgebreid meetnet van peilbuizen voorgeschreven om de invloed op de hydrologie te kunnen volgen. Hierbij wordt zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve beïnvloeding gemonitord. Dit meetnet is zo ontworpen dat de invloed op plaatsen waar andere bij het grondwaterbeheer betrokken belangen, zoals landbouw en gebouwen aanwezig zijn, goed kan worden gevolgd. Ook zijn voorschriften opgenomen ter bescherming van het diepe grondwater. Tevens zijn voorschriften opgenomen dat indien de meetresultaten hiertoe aanleiding geven de bedrijfsvoering in overleg met ons moet worden aangepast. De vergunninghouder is verplicht een (tussentijdse) rapportage (dit is in de voorschriften opgenomen) op te stellen van alle grondwatermetingen.

Voor het controleren van de effecten op de natuur is tevens een uitgebreid monitoringsprogramma voorgeschreven in de voorschriften bij deze vergunning. De gevolgen van de gewijzigde infiltratie voor de vegetatie en de broedvogelpopulatie dienen te worden gemeten. Ook hiervoor is een verplichting tot een (tussentijdse) rapportage van de meetresultaten in de voorschriften opgenomen.

Het controledoel is dus aanwezig, maar de vergunning voorziet al in een uitgebreide controle van milieueffecten. Voor dit doel kan de vergunningevaluatie beschouwd worden als de MER-evaluatie.

2. Kennisdoel

Het kennisdoel van een MER-evaluatie heeft hoofdzakelijk als doel onzekerheden op te lossen en inzicht te krijgen in gesignaleerde leemten in kennis in het MER. In het MER Uitbreiding oppervlakte-infiltratie Solleveld wordt als leemte in kennis beschouwd de mogelijke belemmering van de ontwikkeling van vegetaties door de afwezigheid van kiemkrachtig zaad, gunstige kiemomstandigheden en trage migratie van soorten uit de omgeving. Ten aanzien van de invloed op de broedvogelpopulatie is in het MER ook een aantal leemten in kennis geformuleerd. Evaluatie van de effecten van de uitbreiding op de vegetatie en broedvogelpopulatie is van belang voor het verbeteren van de gebruikte voorspellingsmethode (modellen).

In de vergunning zijn voorschriften opgenomen die de veranderingen aan de vegetatie en broedvogelpopulatie als gevolg van de uitbreiding van infiltratie en onttrekking moeten rapporteren (voorschrift 11). Hiermee wordt nauw aangesloten bij de wijze van effectvoorspelling zoals gebruikt in het MER.

Het kennisdoel is aanwezig, maar in de vergunning zijn alle kennisonzekerheden over milieueffecten verwerkt in vergunningsvoorschriften. Voor dit doel kan de vergunning-evaluatie beschouwd worden als de MER-evaluatie.

3. Communicatiedoel

Indien de omgeving ongerust is over de milieugevolgen (bijvoorbeeld af te leiden uit de inspraakreacties), kan het uitvoeren van een MER-evaluatie een belangrijke communicatiefunctie hebben. Ook kan een evaluatie zorgen voor interne integratie en afstemming.

Gezien de binnengekomen reacties op dit MER tijdens de tervisielegging kan men niet spreken van een levendige belangstelling bij de bevolking. In de begeleidingscommissie en bij de politieke discussie zijn er geen tekenen van ongerustheid vernomen over de milieugevolgen van de uitbreiding van de infiltratie en wincapaciteit in Solleveld. Daarbij is er bij de uitvoering en handhaving van het besluit tot vergunningverlening slechts één bevoegd gezag betrokken.

Er is geen behoefte aan een informerende, coördinerende taak en integrerende rol die een MER-evaluatie kan vervullen.

Conclusie MER-evaluatie

Gezien vorenstaande overwegingen is een MER-evaluatie zinvol. Echter de controle en handhaving van de meet-, registratie- en rapportageverplichtingen van deze vergunning (vergunningevaluatie) vervullen op basis van de huidige inzichten de gebruiksdoelen van een MER-evaluatie en kunnen dan ook beschouwd worden als de MER-evaluatie.

Samenvatting

Ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening in het voorzieningsgebied van Duinwaterleidingbedrijf Zuid-Holland (DZH) wordt gevraagd om de infiltratie en onttrekking op de locatie Solleveld te mogen wijzigen en uitbreiden van 5.000.000 m³ per jaar naar 8.000.000 m³ per jaar. Uitgangspunt is om met deze vergunning voldoende drinkwater te kunnen produceren om aan de drinkwaterbehoefte te kunnen blijven voldoen. De infiltratie en onttrekking op Solleveld is in principe permanent en zal naar verwachting tot 2010 de drinkwaterbehoefte dekken. De uitbreiding is ter vervanging van de onttrekkingscapaciteit die op de locatie Ganzenhoek verloren gaat omdat dat gebied ten behoeve van de natuur wordt heringericht.

Op 31 oktober 1995 hebben NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (DZH) en provincie Zuid-Holland een bestuursovereenkomst gesloten met betrekking tot regeneratie van de natuurwaarden in de duingebieden Meijendel en Berkheide. Hierin zijn beide partijen overeengekomen dat de waterwinning in Ganzenhoek wordt opgeheven en het gebied voor de natuur wordt heringericht. Voor het verlies aan wincapaciteit werd in principe uitbreiding van de oppervlakte-infiltratiecapaciteit met 3.000.000 m³ water per jaar te Solleveld in Monster voorgestaan, onder voorwaarde dat uit een op te stellen Milieueffectrapport (MER) zou blijken dat die uitbreiding aanvaardbaar is voor de natuur. Wij hebben daarmee aan de in het MER beschreven natuureffecten een grotere waarde toegekend dan alleen een onderbouwing voor het te nemen besluit over de uitbreiding van de waterwincapaciteit te Solleveld.

Gelijk met de vergunningaanvraag heeft de DZH dit MER ingediend.

Het MER beschrijft voor acht alternatieven de gevolgen. Deze acht alternatieven zijn samengesteld uit vier varianten voor wat betreft de inrichting.

De bedrijfsvoering is in alle varianten gelijk. Het optimaliseren van de bedrijfsvoering, dat gekenmerkt wordt door het zo constant mogelijk houden van de peilen in de infiltratieplassen en in de winningen, is in alle vier de varianten doorgevoerd. De vier beschouwde varianten zijn:

- BC Bestaande Configuratie
- BCX Bestaande Configuratie Extra
- UM Uitbreiding Middengebied
- UMX Uitbreiding Middengebied Extra.

Voor elk van deze vier varianten zijn twee beheersvarianten beschreven. Het bestaand beheer (BB) is erop gericht het bestaande begrazingsbeheer voort te zetten. Het aanvullend beheer (AB) is gericht op het creëren en instandhouden van open, lage duinvegetaties in gebieden die niet kunnen worden begraasd (het middengebied tussen de plassen) en bestaat onder. Gelet op de toegevoegde waarde die wij aan het MER hebben gegeven, heeft de effectbeschrijving zich met name op de natuur gericht. De meest milieuvriendelijke inrichtingsvariant blijkt uitbreiding volgens de UMX-AB variant te zijn. De BCX-AB variant is ook gunstig, de capaciteit blijkt echter onvoldoende.

Het voorkeursalternatief van de initiatiefnemer is ook de UMX-AB variant, omdat deze voldoet aan de vanuit de drinkwatervoorziening gestelde randvoorwaarden en omdat het ruimtebeslag nodig voor de waterwinning het laagst is.

De uitbreiding en wijziging van de vergunning is dan ook aangevraagd uitgaande van deze variant.

De aangevraagde wijzigingen betreffen:

- de verwijdering van winputtenserie PPSERIE1 en DELF200;
- de aanpassing van de plassen 5, 6, 7, 8, 10, 11 en 12 zodanig dat de afstand van de oevers van de infiltratieplassen tot de winputten waar mogelijk wordt ingekort en heringericht ten behoeve van natuurontwikkeling;
- om de huidige afstroming van infiltratiewater te beperken worden winputten bijgeplaatst (vooral bij plas 5);
- er wordt een extra plas (plas 13) gemaakt;
- er worden drie plassen opgeheven (1, 2 en 7a).

Als gevolg van de wijzigingen in het infiltratie en onttrekkingssysteem verandert de hydrologische situatie. De grootste beïnvloeding van de stijghoogtes van het grondwater vindt plaats ter plaatse van de infiltratieplassen 1 en 2, die in de gewijzigde situatie zullen zijn opgeheven. Daar waar de infiltratie wordt gestopt treden plaatselijk verlagingen op, daar waar de onttrekkingen wordt gestopt treden plaatselijk verhogingen op. Buiten de duinen blijft de invloed beperkt tot een grondwaterstandsverlaging van maximaal 20 cm.

Er wordt geen schade verwacht voor andere belangen als landbouw, milieu, infrastructuur. De onttrekkingen hebben een verwaarloosbare invloed op de ligging van het zoet/brak-grensvlak. De gewijzigde onttrekking en infiltratie hebben een positieve invloed op de natuurwaarden in het gebied. De vegetatiewaarde neemt met 10% toe ten opzichte van de referentiesituatie. Door aanvullend beheer neemt deze nog eens toe met 21%. De totale voorspelde waardeverbetering voor vegetatie bedraagt daarmee 31% ten opzichte van de referentiesituatie. De totale waardeverhoging voor broedvogels bedraagt 11% ten opzichte van de referentiesituatie.

Voor de diverse soorten zoogdieren, reptielen en amfibieën wordt of geen effect of een lichte toename in het voorkomen verwacht.

De wijzigingen in het systeem van infiltratie en onttrekking hebben een positieve invloed op de natuurwaarden in het gebied.

Ter controle van de werkelijk optredende veranderingen van stijghoogten en de invloed van de waterwinning op de omgeving is in de voorschriften bij deze vergunning opgenomen dat er regelmatig metingen moeten worden uitgevoerd waarvan rapportages moeten worden opgesteld.

De infiltratie van voorgezuiverd oppervlaktewater en de onttrekking van grondwater zoals deze volgens de aanvraag zijn beschreven, zijn niet strijdig met ons beleid inzake het grondwaterbeheer in Zuid-Holland.

Conclusie

Er bestaan geen bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning, mits hieraan voorschriften worden verbonden ter bescherming van de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen.

Besluit

Gelet op de Grondwaterwet en het vorenstaande hebben wij besloten:

- 1 aan de NV Duinwaterbedrijf Zuid Holland vergunning te verlenen voor het infiltreren van maximaal 1.400 m³ per uur, 32.000 m³ per etmaal, 800.000 m³ per maand en 8.000.000 m³ per jaar voorgezuiverd oppervlaktewater en het onttrekken van maximaal 1.400 m³ per uur, 32.000 m³ per etmaal, 800.000 m³ per maand en 8.000.000 m³ grondwater per jaar op de winplaats Solleveld, voor de openbare drinkwatervoorziening.
- 2 de door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aan de NV Westlandsche Drinkwaterleiding Maatschappij verleende vergunning, nummer 09N3276 DGMH/D van 17 november 1983, in te trekken. Dit intrekingsbesluit treedt pas in werking als dit besluit van kracht is.

Aan de vergunning verbinden wij de volgende voorschriften.

De grondwateronttrekking en infiltratie

- 1a. De vergunninghoudster meldt de datum van de aanvang, voor de aanvang van het project, schriftelijk aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag, telefoon (070) 441 71 41.
- b. Het onttrokken water mag uitsluitend worden gebruikt voor de openbare drinkwatervoorziening zoals beschreven in de vergunningaanvraag, daaronder begrepen de hoeveelheden benodigd voor het drinkwaterproductieproces.
- c. De uitbreiding van de productie met 3.000.000 m³ per jaar (van 5.000.000 m³ naar 8.000.000 m³ per jaar) mag slechts dienen ter compensatie van het verlies aan capaciteit, als gevolg van het opheffen van de productiemiddelen ten behoeve van regeneratie, op de locatie Ganzenhoek.
- d. De uitbreiding van de productie (tot maximaal 8.000.000 m³ per jaar) mag slechts plaatsvinden na herinrichting van de infiltratieplassen en puttenseries, volgens de de in de considerans omschreven nieuwe configuratie.

- e. De onttrekking en infiltratie mogen slechts plaatsvinden op de winplaats Solleveld, gelegen tussen Den Haag en Monster, ingesloten tussen de Schelpweg, de Haagweg/Monsterseweg en Camping Ockenburg, op de percelen, kadastraal bekend gemeente Monster, sectie F, nummers 1870, 2078, 2185, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325 en 2326 en sectie H, nummers 2468, 2469, 2697, 2800, 2804, 2806, 2854, 2856 (gedeeltelijk), 6807, 7001 en 7005.
- 2a. Het infiltratie- en onttrekkingsstelsel dient zodanig te worden ingericht dat het onttrekken van natuurlijk grondwater zoveel mogelijk wordt beperkt en het geïnfiltrateerde water zo veel mogelijk wordt teruggewonnen.
 - b. De infiltratie en onttrekking moeten plaatsvinden met de in de aanvraag beschreven infiltratieplassen en puttenreeksen. Na het in werking treden van deze vergunning mogen zowel de plassen en putten van de bestaande inrichting als die van de gewijzigde inrichting gedurende maximaal vijf jaar, worden gebruikt. Met dien verstande dat pas na de herinrichting de capaciteit van maximaal 5.000.000 m³ per jaar mag worden vergroot (zie voorschrift 1d).
 - c. De oude winningsdrains gelegen parallel aan plas 9a en in het gebied van plas 11 gelegen op een diepte van circa 1,00 m -mv dienen te worden verwijderd.
 - d. Ter plaatse van slechtdoorlatende lagen dient de ruimte tussen boorgat en pompput te zijn afgedicht met bentoniet of speciale kleibrokken.
 - e. Wijziging in plaats of aantal van pompputten behoeft goedkeuring vanwege Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, telefoon (070) 441 71 41.
- 3a. Ter voorkoming van verstoring van de broedvogelpopulaties moeten werkzaamheden die verstorend kunnen werken buiten het broedseizoen worden uitgevoerd (winterperiode).
 - b. De totale hoeveelheid te infiltreren water dient, gerekend over een periode van vijf opeenvolgende jaren, gelijk te zijn aan de in die periode hoeveelheid onttrokken water.
 - c. Bij normale bedrijfsvoering dient het waterpeil in de infiltratieplassen 5, 6, 7, 8, 9, 9A, 10, 12 en 13 gehandhaafd te worden op een peil van NAP +3,0 m, het peil in de infiltratieplas 11 op een peil van NAP +2,2 m. Bij deze peilen geldt een marge van plus of min 10 cm.
 - d. Puttenstreng RAND400 dient een constant peil te hebben om voldoende afstroming in noordelijke richting te waarborgen, ter voorkoming van verontreiniging van het wingebied.
 - e. Puttenstrengen RANDDELF en RANDSOLL dienen in eerste instantie (zie voorschrift g) een constant peil te hebben van NAP +0,1 m.
 - f. Het minimum gemiddelde peil in de winputten, met uitzondering van RANDDELF, RANDSOLL en RAND 400, mag niet lager zijn dan NAP -0,2 m, ter voorkoming van verzilting.
 - g. Vijf jaar na de herinrichting dient er een fijschakeling van de puttenstrengen RANDDELF, RANDSOLL, RAND400, PP SERIE3, PAN7_300 en PAN5_300 in relatie tot de infiltratie te zijn bewerkstelligd, teneinde de effecten op de grondwaterstand in het aangrenzend gebied verder te beperken.

4. Indien zich een calamiteit voordoet dient hiervan onmiddellijk melding te worden gedaan bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, telefoon (070) 441 71 41.
- 5a. De voorzuivering van het te infiltreren water dient bij normale bedrijfsvoering minimaal te bestaan uit coagulatie, snelfiltratie en vanaf april 2002 microzeven bij het innamepunt.

Het meten en registreren van de opgepompte en geïnfiltreerde hoeveelheden water

- 6a. De vergunninghoudster dient de hoeveelheid opgepompt grondwater en de hoeveelheid te infiltreren water afzonderlijk te meten.
- b. De vergunninghoudster draagt er zorg voor dat op de eerste werkdag van de maand de stand van de watermeters wordt afgelezen. Deze stand moet worden geregistreerd op een door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland vastgesteld formulier, dat jaarlijks wordt toegezonden.
- 7a. De metingen dienen te geschieden door middel van een watermeter die voorzien is van een telwerk of een andere inrichting voor het doorlopend registreren van de door de meter stromende hoeveelheid water; de watermeters moeten minimaal voldoen aan de eisen gesteld door het Keuringsinstituut voor Waterleidingartikelen KIWA NV.
- b. De meetinstrumenten dienen in een deugdelijke staat van onderhoud te worden gehouden. Controle en zonodig reparatie van de instrumenten dient te worden gemeld aan ons, telefoon (070) 441 71 41 of worden aangetekend in de maandrapportage.
- c. Op verzoek van de controlerend ambtenaar van de provincie Zuid-Holland dienen stukken te worden overgelegd waarin staat dat de meters aan de gestelde eisen voldoen.
- d. De onder b bedoelde meetinstrumenten dienen zodanig te worden geplaatst dat voldaan wordt aan de door de fabrikant gestelde inbouw-eisen.
- e. De plaats van de watermeters dient mede in overleg met ons te worden bepaald.
- f. Indien blijkt dat een watermeter niet aan de daaraan gestelde eisen voldoet, kunnen wij verplichten deze te vervangen door een andere.
- g. Voor de periode dat een watermeter voor controle of reparatie buiten werking is, dient de hoeveelheid water door een andere goed werkende watermeter te worden gemeten.

Het meten en registreren van de stijghoogten van het grondwater

- 8a. De vergunninghoudster dient de op bijlage 1 aangegeven waarnemingsputten met codes 005B, 007, 009, 206, M03, M13, M18, M19, R02, SO4, SO6, S10, S12, S13, S15, X04, X09, X13, X17, X20, X35, X39, X44, Y01, Y19, Y22, Y25, Y27, Y30, Z03, Z04, Z05, Z07, SWP AA, SWP AB, SWP AC, SWP AD, SWP AE, SWP AF, SWP AG, SWP AH, SWP AI, SWP AK, SWP AL, SPB046, SPB 047, en SPB 048 voorzover niet aanwezig, minimaal een jaar voor de herinrichting start, te plaatsen. Filters dienen in de watervoerende pakketten volgens bijlage 1 te worden geplaatst.

Ten minste een jaar voor de start van de herinrichting moet gestart zijn met het meten van de peilbuizen SWP AC, SWP AD, SWP AI, SWP AA, SWP AB, SWP AE, SWP AF, SWP AG, SWP AH, SWP AK, SWP AL, SPB 046, SPB 047 en SPB 048 zoals aangegeven in voorschrift b. Tevens dienen, voorzover niet aanwezig, minimaal een jaar voor de herinrichting start waarnemingsbuizen te worden geplaatst net aan de oostzijde van Haagweg ter hoogte van de buizen met nummers SO6 en Ro2 met filters in het bovenste watervoerend pakket.

- b. In de onder a genoemde peilbuizen dient de grondwaterstand en de stijghoogte van het grondwater, minimaal:
- twee keer per maand te worden waargenomen voor de waarnemingsputten 009, M13, M18, M19, Ro2, So6, Xo4, X35, X44, ZO4, Zo5, Zo7, SWP AC, SWP AD, SWP AI en de in 8a genoemde te plaatsen putten aan de oostzijde van de Haagweg ter hoogte van de putten SO6 en Ro2;
 - maandelijks voor de waarnemingsputten 005B, 007, 206, M03, S04, S10, S12, S13, S15, X09, X013, X17, X39, Y01, Y19, Y22, Y25, Y27, Y30, Zo3, SWP AA, SWP AB, SWP AE, SWP AF, SWP AG, SWP AH, SWP AK, SWP AL, SPB 046, SPB 047 en SPB 048.
- c. Peilbuizen die tot het primaire meetnet behoren dienen op de 14^e en 28^e dag van de maand te worden waargenomen. De overige peilbuizen mogen op andere dagen van de maand worden waargenomen mits op vaste dagen en mits met een tussenpose van veertien dagen. Indien de waarnemingsdagen op een zaterdag vallen dienen de waarnemingen op de daaraan voorafgaande werkdag te worden verricht en indien op een zon- of feestdag op de eerstvolgende werkdag. Er dient naar gestreefd te worden om peilbuizen die door hetzelfde onttrekkingssysteem worden beïnvloed op een dag of opeenvolgende dagen waar te nemen.
- d. Bij een calamiteitensituatie met een gehele of gedeeltelijke uitval van de infiltratie dienen de waarnemingen uit voorschrift b minimaal vier keer per maand te worden verricht met een tussenpose van zeven dagen.
- e. Op aanwijzing vanwege Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland kunnen de onder b gegeven frequenties en buizen worden gewijzigd.
- f. De meetresultaten, bedoeld onder voorschrift b, dienen elke vijf jaar te worden geëvalueerd en aan ons te worden gerapporteerd.

Het meten en registreren van de afstroming van het infiltratiewater

- 9a. Vergunninghoudster dient na de herinrichting het percentage afstromend infiltratiewater (= infiltratiewater dat niet is onttrokken) te monitoren door:
- tweemaal per jaar monsters te nemen van het grondwater in de filters in het eerste en tweede watervoerende pakket van de waarnemingsputten SWP AA, SWP AC, SWP AD, SWP AK, SWP AL; deze monsters dienen te worden geanalyseerd op de volgende parameters: pH, EGV, Cl, Br, SO₄, CO₃, HCO₃, NO₃, Ca, K, Fe, Mg, Mn, Na, NH₄, PO₄ en SiO₂;
 - tweemaal per jaar monsters te nemen van het infiltratiewater en het onttrokken water en deze te analyseren op de volgende parameters: pH, EGV, Cl, Br, SO₄, CO₃, HCO₃, NO₃, Ca, K, Fe, Mg, Mn, Na, NH₄, PO₄ en SiO₂.
- b. De monsters, bedoeld onder voorschrift a dienen onder omstandigheden van normale bedrijfsvoering te worden genomen.

- c. De monsternames en analyses uit voorschrift a dienen door een daartoe deskundig laboratorium te worden uitgevoerd volgens de meest recente richtlijnen en normen (NEN-, NVN- en VPR-normen/richtlijnen).
 - d. Aan de hand van de monitoringgegevens (van voorschrift a) - eventueel aangevuld met (model)berekeningen - dient jaarlijks het percentage onttrokken infiltratiewater te worden bepaald. Rekening houdend met onnauwkeurigheden in de bepalingen dient volgens deze bepaling minstens 87% van het infiltratiewater jaarlijks te zijn onttrokken.
 - e. Indien uit de toetsing conform voorschrift d blijkt dat minder dan 87% van het geïnfiltreerde water is onttrokken, dient de vergunninghoudster uiterlijk drie maanden na de geconstateerde overschrijding bij ons een plan ter goedkeuring in te dienen waarin is aangegeven welke maatregelen binnen welke termijn zullen worden genomen om de afstroming zodanig te beperken dat aan deze norm wordt voldaan.
 - f. Vergunninghoudster kan een voorstel tot aanpassing van de monitoring in voorschrift a bij ons indienen. Een evaluatie van deze monitoring dient deel uit te maken van dit voorstel. Vanwege Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland kunnen aan de hand van dit voorstel de monitoringvoorschriften worden aangepast.
- 10a. Vergunninghoudster draagt er zorg voor dat de meetpunten 206, X44, SWP AE en SWP AG worden voorzien van geohmkabels (zoutwachters), en dat deze eenmaal per kwartaal worden gemeten.
 - b. De meetresultaten, bedoeld onder voorschrift a dienen elke vijf jaar te worden geëvalueerd en aan ons te worden gerapporteerd.

Monitoring van de invloed op natuurwaarden

- 11a. De vergunninghoudster dient na de herinrichting, de gevolgen van de gewijzigde infiltratie en onttrekking voor de natuur te (laten) meten:
 - eenmaal per vijf jaar de vegetatiestructuur op basis van luchtfoto's en soortenlijsten voor deelgebieden met Tansley-schatting met als doel het effect van begrazing vast te stellen;
 - jaarlijks een gebiedsdekkende broedvogelkartering volgens de methode Broedvogel Monitoring Project van SOVON. De volgende broedvogelgroepen in beschouwing worden genomen: Dodaars-groep, Slobeend-groep, Kuifeend-groep, Roerdomp-groep, Rietzangergroep, Scholekster-groep, Grasmus-groep, Winterkoning-groep, Havikgroep, Porceleinhoengroep, Blauwborstgroep, Tapuitgroep, Wulpgroep, Roodborsttapuitgroep, Rietgorsgroep, Geelgorsgroep, Puttergroep, Vinkgroep, Appelvinkgroep, Kleine Bonte Spechtgroep, Grote Bonte Spechtgroep en Boomklevergroep;
 - jaarlijkse monitoring amfibieën volgens de methode van de Handleiding voor het Monitoren van Amfibieën in Nederland. Uitgave 1997. Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland en Werkgroep Monitoring CBS;
 - jaarlijkse monitoring reptielen volgens de methode van en de Handleiding voor Monitoring van Reptielen in Nederland (1997). Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland en Werkgroep Monitoring CBS;
 - natte vegetaties: periodiek waarnemen van drie transecten, aangegeven in bijlage 2.

- b. Over de in a bedoelde onderzoeken dient aan ons ter goedkeuring te worden gerapporteerd. Op een tijdstip in overleg met ons vastgesteld dient op grond van karteringen en meetgegevens een uitgebreide tussenevaluatie te worden opgesteld. Op een later dan vorengenoemd in overleg met ons vastgesteld tijdstip dient op grond van karteringen en meetgegevens een eindevaluatie te worden opgesteld. In zowel de uitgebreide tussenevaluatie als de eind-evaluatie dient een verband te worden gelegd tussen de ontwikkelde natuurwaarden in relatie tot de bestaande situatie en de verwachtingen, zoals beschreven in het MER. Het gevonden verband dient te worden geanalyseerd op basis van gemeten standplaatscondities (grondwaterstanden, pH/basenverzadiging en voedselrijkdom) op de plaatsen van de vegetatiemetingen. Een gebiedsdekkende beschrijving van de effecten van de wijzigingen van de waterwinning op de vegetatie vindt plaats op basis van de opschalingsmethode.
- c. Vanwege Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland kunnen aan de hand van de evaluatierapportages de frequenties van meten worden aangepast.

Toezending van de meet- en onderzoeksresultaten

- 12a. Jaarlijks, in de maand januari zendt de vergunninghoudster aan ons een overzicht van de in het zesde voorschrift bedoelde debietmetingen van het onttrokken en geïnfiltreerde water.
 - b. De vergunninghoudster zendt jaarlijks, in de maand april aan ons een overzicht van de meet- en analyseresultaten bedoeld in het achtste voorschrift (stijghoogtewaarnemingen) en tiende voorschrift (geohmkabels). De resultaten van de in het achtste voorschrift bedoelde stijghoogtewaarnemingen dienen grafisch en in meters ten opzichte van NAP te worden weergegeven.
 - c. Indien de waarnemingen sterk afwijken van hetgeen in het MER is voorspeld, hetgeen bijvoorbeeld kan blijken uit het feit dat er schade voor derden ontstaat, dient in overleg met ons onderzocht te worden hoe het infiltratie- en onttrekkingsstelsel kan worden gewijzigd opdat beïnvloeding van andere bij het grondwater betrokken belangen zo minimaal mogelijk is. Zulks ter beoordeling van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.
- 13a. Jaarlijks legt vergunninghoudster aan ons een rapport over waarin veranderingen in de kwaliteit van het infiltratiewater worden beschreven. Daarbij dient te worden ingegaan op de stikstof en fosfaatgehalten en gehalten aan bestrijdingsmiddelen of afbraakproducten daarvan in het infiltratiewater die de toetswaarden van het IB overschreden hebben. In deze rapportage dient ook beschreven te worden in hoeverre de doelstelling voor 2016 (namelijk infiltratiewater dat voldoet aan de normen van het IB) zal worden bereikt.
 - b. Na de herinrichting legt vergunninghoudster jaarlijks aan ons een rapport over waarin de meet- en analyseresultaten betreffende de afstroming van het infiltratiewater zijn opgenomen (voorschrift 9).
 - c. De vergunninghoudster dient vijf jaar na de herinrichting een rapportage aan ons over te leggen waarin minimaal de volgende aspecten aan bod komen:
 - 1. evaluatie van de meet- en analyseresultaten;
 - 2. de verspreiding van het niet teruggewonnen infiltratiewater en het percentage afstromend infiltratiewater;

3. de kwantitatieve hydrologische gevolgen van de onttrekking en infiltratie, waaronder de invloed van de onttrekking en infiltratie:
 - op de hydrologie van het gebied;
 - op de vegetatie in het duingebied;
 - op de ligging van het zoet/brak grensvlak.
- d. De invloed van de onttrekking en infiltratie in normale en mogelijk ook in calamiteitensituaties op de andere bij het grondwat er betrokken belangen als vegetatie in het duingebied, landbouw en gebouwen.
- e. De in dit voorschrift bedoelde rapportages dienen te worden opgesteld in overleg met ons en dienen ter goedkeuring aan ons te worden gestuurd.

Overige voorschriften

- 14a. Ten minste een jaar voor de beëindiging van de infiltratie en onttrekking dient de vergunninghoudster aan ons een herinrichtingplan ter goedkeuring over te leggen waarin wordt aangegeven op welke wijze infiltratie en onttrekking worden beëindigd. Onderdelen van dit plan dienen in ieder geval te zijn:
 - de resultaten van een onderzoek naar de verspreiding van het infiltratiewater in de bodem;
 - evaluatie van de nadelige gevolgen van de infiltratie voor de bodem;
 - mogelijkheden (in technische zin) om deze gevolgen op te heffen;
 - eventuele compensatie (indien aangetoonde schade niet kan worden opgeheven).

In dit plan dient tenminste aandacht te worden besteed aan de volgende thema's:

- aantasting van de multifunctionaliteit van de bodem (inclusief grondwater) (door overschrijding van de streefwaarden);
 - de gevormde (verontreinigde) sliblagen;
 - aantasting van het nitraatverwijderend vermogen van de bodem;
 - aantasting van het bodemprofiel;
 - aantasting van de geomorfologie.
- b. Bij de mogelijkheden om de nadelige gevolgen op te heffen dient te worden nagegaan in hoeverre dit schade zal kunnen veroorzaken aan andere bij het grondwaterbeheer betrokken belangen. Wij zullen aan de hand van het onder a bedoelde plan bepalen welke maatregelen binnen welke termijn genomen dienen te worden om eventuele nadelige gevolgen op te heffen.
 - c. Bij het verwijderen van de putten moet ernaar worden gestreefd het oorspronkelijke bodemprofiel te herstellen. Ter plaatse van minder goed doorlatende lagen dienen voor de afdichting speciale kleibrokken en kleischerven te worden gebruikt. Als resterend opvulmateriaal dient zand te worden gebruikt.
 - d. Bij het herinrichten en opheffen van de infiltratieplassen (inclusief de spoelijvers) dient het slib te worden verwijderd.
 - e. Ten minste een week voor de aanvang van de werkzaamheden, bedoeld onder c en d, stelt de vergunninghoudster ons daarvan in kennis (telefoon (070) 441 71 41).

- f. Indien uit onderzoek naar de kwaliteit van de bodem (inclusief grondwater) ter plaatse van de plassen 1 en 2 blijkt, dat er sprake is van schade aan de bodem, dient de vergunninghoudster na constatering van de schade maatregelen te nemen om deze schade op te heffen. Deze maatregelen behoeven goedkeuring vanwege Gedeputeerde Staten.
- g. De in dit voorschrift bedoelde rapportages dienen te worden opgesteld in overleg met ons.

Beroep

Wij herinneren belanghebbenden aan het bepaalde in artikel 43 van de Grondwaterwet juncto het bepaalde in paragraaf 20.2 van de Wet milieubeheer, op grond waarvan gedurende zes weken vanaf de dag na de dag waarop een exemplaar van het besluit ter inzage is gelegd, hiertegen beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroep kan worden ingesteld door degenen die bedenkingen hebben ingediend tegen het ontwerpbesluit, de adviseur die gebruikgemaakt heeft van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerpbesluit, degenen die bedenkingen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht en belanghebbende aan wie redelijkerwijs niet verweten kan worden geen bedenkingen te hebben ingebracht tegen het ontwerpbesluit. Het beroepschrift dient in tweevoud te worden ingediend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag, en in afschrift te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Dit besluit wordt van kracht met ingang van de dag na de dag waarop de beroepstermijn afloopt.

Indien tegen dit besluit echter beroep wordt ingesteld en met toepassing van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht juncto artikel 36 van de Wet op de Raad van State een verzoek wordt gedaan om voorlopige voorziening inhoudende bijvoorbeeld een schorsing van het besluit, wordt het besluit niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist. Een desbetreffend verzoek moet worden gericht aan de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Aandachtspunten

Wij zijn bevoegd de vergunning in te trekken indien:

- de verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de vergunningaanvraag een andere beslissing zou zijn genomen indien bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;
- daarvan gedurende vier achtereenvolgende jaren geen gebruik is gemaakt;
- aan het onttrokken water een andere bestemming wordt gegeven dan in de vergunning staat vermeld;
- de aan de vergunning verbonden voorschriften niet in acht worden genomen;
- blijkt van omstandigheden of feiten, waardoor in verband met de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen de grondwateronttrekking in haar geheel dan wel gedeeltelijk niet langer toelaatbaar wordt geacht.

Door het verlenen van de vergunning wordt niet vooruitgelopen op enig andere, door het provinciaal bestuur krachtens de wet of een provinciale verordening dan wel krachtens eigendomsrecht van de provincie met betrekking tot de onderhavige aangelegenheid eventueel te nemen beslissing.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

bz

mr.ing. M.C. de Bruin
adjunct-directeur directie Groen, Water en Milieu

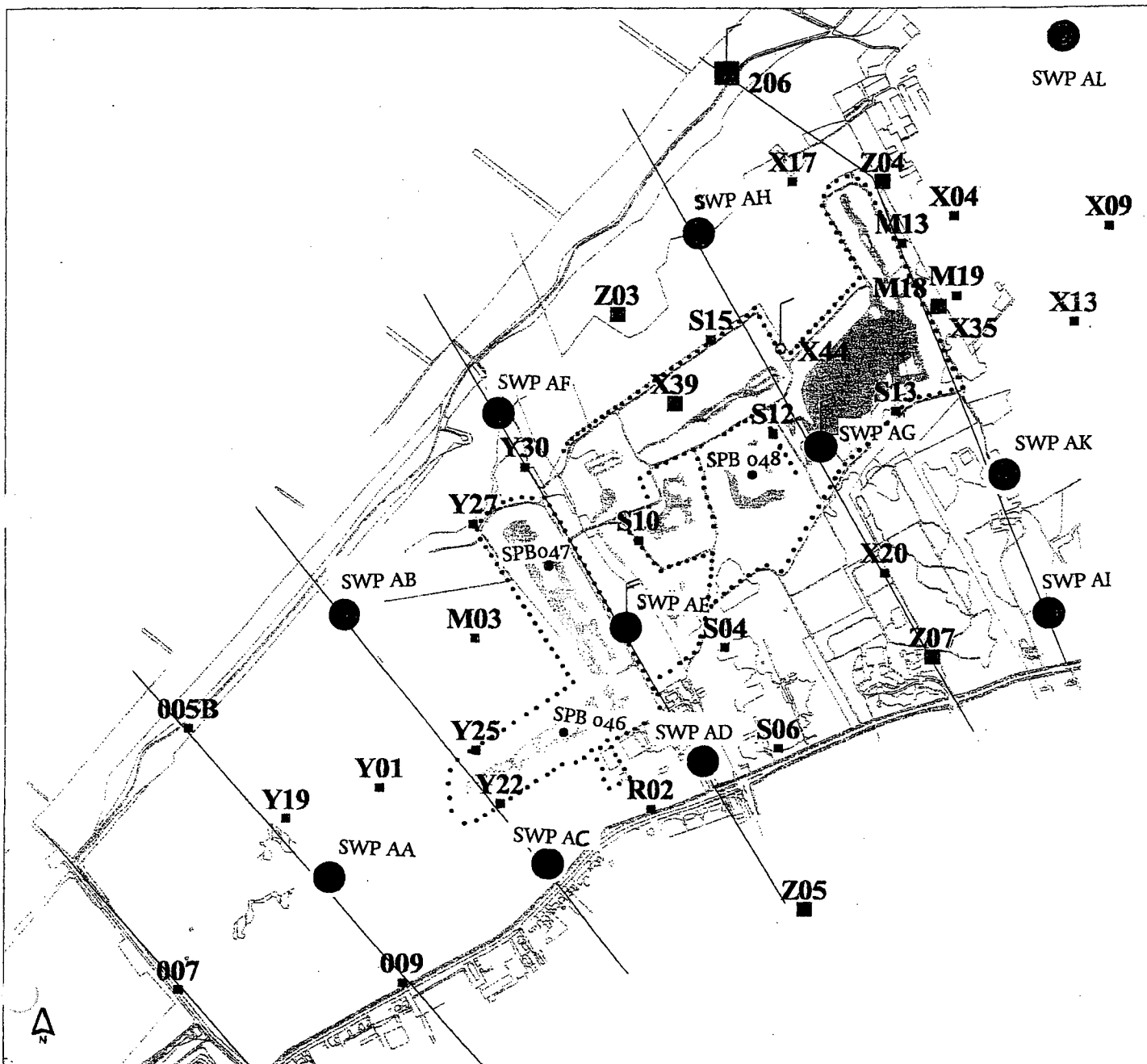
Verzonden:

29 JULI 2003

AFSCHRIFT AAN

- Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en afvalwaterbehandeling, Postbus 17, 8200 AA Lelystad;
- Commissie MER, Postbus 2345, 3500 GH Utrecht;
- J.A. van Zwet, Monsterseweg 150, 2353 RM Den Haag;
- Piet Verhage, Haagweg 155, 2681 PD Monster;
- Bart Hameter, Haagweg 151, 2681 PD Monster;
- Burgemeester en Wethouders van Monster;
- Burgemeester en Wethouders van Den Haag, t.a.v. de her C. Tolboom, Postbus 12651, 2500 DP Den Haag;
- Zuidhollandse Milieufederatie, Goudsesingel 6, 3011 KA Rotterdam;
- Burgemeester en Wethouders van Den Haag;
- Dijkgraaf en Hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Delfland, Postbus 3061, 2601 DB Delft;
- Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland, Postbus 556, 3000 AN Rotterdam;
- Westelijke Land- en Tuinbouw Organisatie, Postbus 649, 2003 RP Haarlem;
- Stichting Duinbehoud, t.a.v. de heer M. Janssen, Postbus 664, 2300 AR Leiden;
- VROM-Inspectie Regio Zuid-West, Postbus 29036, 3001 GA Rotterdam;
- Directie Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie (Ministerie van LNV), Postbus 1167, 3300 ED Dordrecht;
- Belastingdienst/Grote Ondernemingen Rotterdam, Centraal Milieubelastingenteam, Postbus 50963, 3007 BE Rotterdam.
- N.J. Botsma, Haagweg 113, 2681 PC Monster.

Kaart met waarnemingsputten

Legenda:

- winputten
- bestaande meetpunten
 - wvp 1 meetfrequentie resp. 12 en 24 keer per jaar
 - wvp 2 meetfrequentie resp. 12 en 24 keer per jaar
 - wvp 3 en 4 meetfrequentie resp. 12 en 24 keer per jaar
- ⌋ bestaande zoutwachter
- behorend bij waterkwaliteitsmeetnet
- nieuwe meetpunten
 - wvp 1 meetfrequentie resp. 12 en 24 keer per jaar
 - wvp 2 meetfrequentie resp. 12 en 24 keer per jaar
 - wvp 3 en 4 meetfrequentie resp. 12 en 24 keer per jaar
- ⌋ nieuwe zoutwachter
- behorend bij waterkwaliteitsmeetnet

0 100 200 Meters

projectnaam:

Vergunningaanvraag Solleveld
grondwatermeetnet

Projectnummer :
30.3653.020

Opdrachtgever :
DZH

Projectleider :
M.H. Zwarnborn

GIS operator :
C.M. van Hemeel

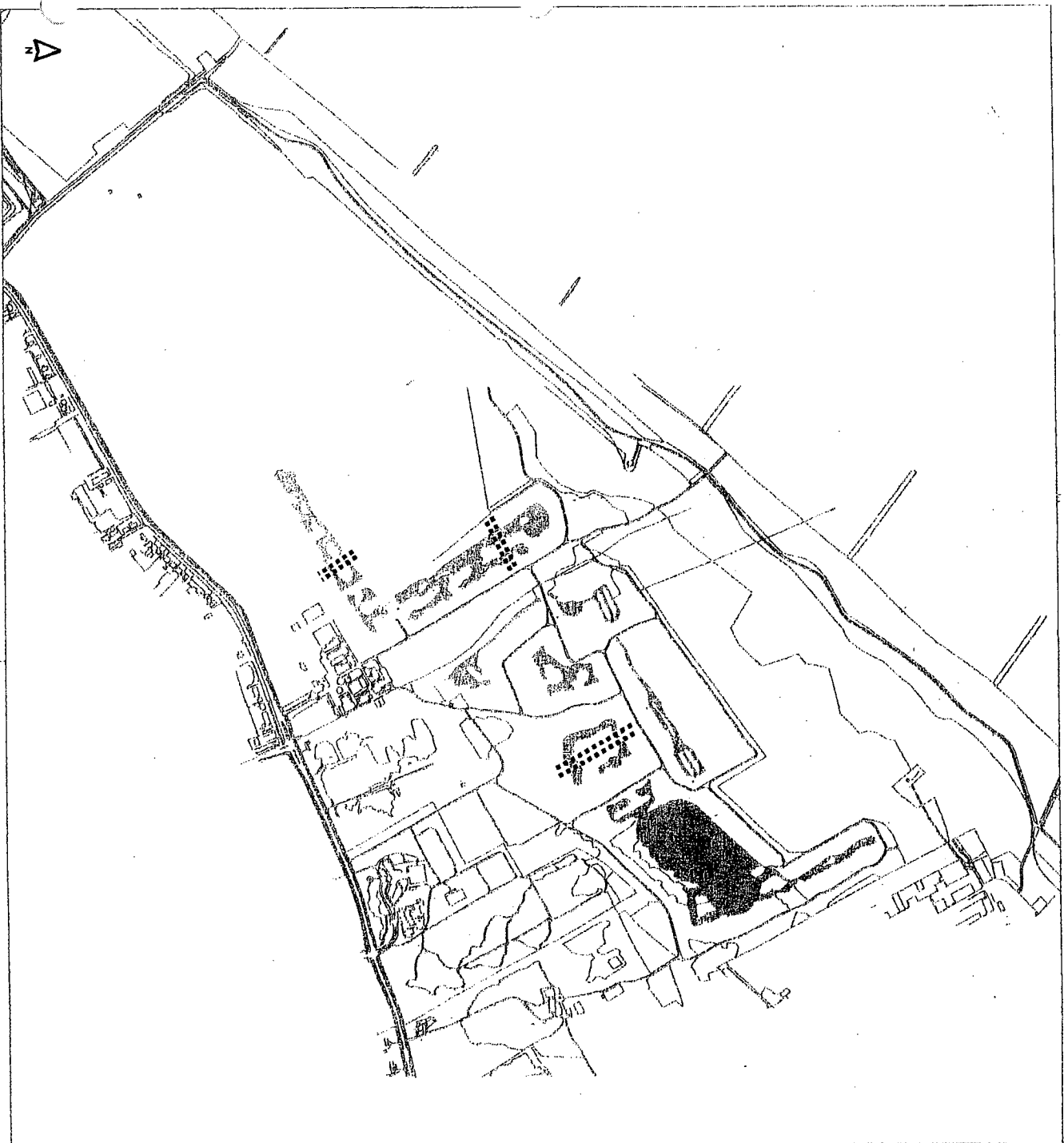
Kaart :
6.1

Datum: 9-2-2000
J:\projecten\solleveld\aprikaarten_solleveld.apr

kiwa

Partner for progress

bijlage 2

Legenda:
 transecten

projectnaam: Vergunningaanvraag Solleveld voorstel ligging transecten	
Projectnummer: 30.3653.020	 kiwa Partner for progress
Opdrachtover: DZH	
Projectleider: M.H. Zwamborn	
GIS operator: C.M. van Hernel	
Maat: 6.2	
Datum: 9-2-2008 A:\projectschiedhoven\proj_1\psatz.zip	

Bijlage 4. Lijst van ondertekenaars van de door ons op 14 januari 2003 ontvangen brief

Op 14 januari 2003 hebben wij een brief ontvangen met bedenkingen tegen ons voorgenomen besluit om aan DZH vergunning te verlenen voor het wijzigen van de onttrekking en infiltratie op de locatie Solleveld. De brief is ondertekend door de heer N.J. Bootsma, Haagweg 113, 2681 PC Monster en is mede ondertekend namens en door:

Bewoners van Haagweg 147, 2681 PD Monster
W.B. v. Niel, Haagweg 129, 2681 PC Monster
C. de Bruijn, Haagweg 129c, 2681 PC Monster
J. Meijer, Haagweg 139, 2681 PD Monster
H. Netten, Haagweg 129f, 2681 PC Monster
W. vd Moek, Haagweg 131, 2681 PD Monster
J. van Luyk, Orberlaan 5a, 2681 PH Monster
L. Potstra, Orberlaan 120, 2681 PH Monster
B.M. Hameter, Haagweg 151, 2681 PD Monster
H.E. Roos, Haagweg 149, 2681 PD Monster
S. Koehler, Haagweg 143, 2681 PD Monster
P.F.M. v. Veen, Haagweg 49, 2681 PB Monster
W.A. v. Veen, Haagweg 135, 2681 PD Monster
M. van Veen, Haagweg 135, 2681 PD Monster
H. v.d. Beek, Haagweg 137, 2681 PD Monster
E. Hegge, Haagweg 141, 2681 PD Monster
L. Hocus, Haagweg 145, 2681 PD Monster
J.C. Bouman, Haagweg 153, 2681 PD Monster
V. Ookhorst, Haagweg 157, 2681 PD Monster
G. Verhage, Haagweg 155, 2681 PD Monster
Johan van der Ende, Orberlaan 7, 2681 PH Monster
A. Meijer, Haagweg 127, 2681 PC Monster
Kwekerij bij de Watertoren, 2681 PH Monster
Bresser, Haagweg 115, 2681 PC Monster
A. Molenaar, Haagweg 109a, 2681 PC Monster
Vollebregt, Haagweg 114, 2681 PC Monster
C. van Dorp, Haagweg 123, 2681 PC Monster
A. van Bodegom, Haagweg 107, 2681 PC Monster
A. van Onselen, Haagweg 103, 2681 PC Monster
Verschoor, Haagweg 105, 2681 PC Monster
Fam. Roos, Haagweg 109, 2681 PC Monster
Fam. v.d. Boogaard, Haagweg 93, 2681 PC Monster
E.T.T. v. Onselen v.d. Berg, Haagweg 101, 2681 PC Monster
A.A. v. Onselen, Haagweg 95, 2681 PC Monster